

HE 207/2004 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2004
KOLMANNEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten tämän esityksen yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysosiin ehdotetaan,
että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen kolmanneksi lisätalousarvioksi vuodelle 2004.

Helsingissä 29 päivänä lokakuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Antti Kalliomäki*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2004 *kolmanneksi* lisätalousarvioksi.

Lisätalousarviossa varsinaista tuloarviota ehdotetaan korotettavaksi nettomääräisesti yhteensä 1,5 milj. eurolla.

Verojen ja veronluonteisten tulojen arviota alennetaan 42 milj. eurolla. Varainsiirtoveron tuottoarviota nostetaan 33 milj. eurolla ja eräistä vakuutusmaksuista suoritettavan veron tuottoarviota 12 milj. eurolla. Tulo- ja varallisuusveron tuottoarviota alennetaan 100 milj. eurolla vuoden 2003 verotuksen valmistumisesta saatujen ennakkotietojen perusteella.

Arviota sekalaisista tuloista korotetaan nettomääräisesti noin 38 milj. eurolla. Arviota osakemyynistä saatavista nettotuloista nostetaan 54 milj. eurolla. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muiden tulojen arvioidaan lisääntyvän 55 milj. euroa Kapiteeli Oy:n suoritettaman pääomallainan lyhennyksen johdosta. Eläkemenojen arvion pieneneminen vähentää valtion eläkerahastosta talousarvioon tehtävää siirtoa noin 19 milj. eurolla.

Hallitus totesi vuoden 2004 ensimmäisen lisätalousarvioesityksen yleisperusteluissa, että hallituksen tiedossa oli tuolloin jo lukuisia perusteltuja, mutta harkinnanvaraisia menotarpeita, joihin kuitenkin vielä siinä vaiheessa suhtauduttiin torjuvasti. Tällä tavalla menetellen hallitus ilmoitti pyrkivänsä asettamaan kaikki menotarpeet yhtäläiseen asemaan ja samalla kertaa arvioitaviksi syksyn lisätalousarvion yhteydessä. Hallitus arvioi, että silloin pystytään paremmin näkemään budjettitalouden kokonaistilanne vuonna 2004 ja varmistamaan se, että vuoden kuluessa ilmeneviin välttämättömiin, ennalta arvaamattomiin menoihin on riittävästi kehysväljyyttä.

Antaessaan nyt syksyn varsinaisen lisätalousarvioesityksen hallitus voi tyydytyksellä todeta, että menoja automaattisesti tai muuten pakottavasti lisäävien yllätysten mittaluokka on tähän mennessä ollut suhteellisen pieni, joten liikkumatilaa perusteltuihin harkinnanvaraisiin määrärahalisäyksiin on kehysten puitteissa jäänyt. Hallitus onkin voinut tällä kierroksella suhtautua myönteisesti valtaosaan ministeriöiden ehdottamista määrärahojen lisäystarpeista. Esitys sisältää siten runsaasti kertaluonteisia lisäyksiä, joilla on mahdollista hoitaa monia ajankohtaisia, väistämättömiä tarpeita.

Hallinnonalojen menoihin ehdotetaan nettomääräisesti 159,5 milj. euron lisäystä. Koska valtionvelan korkomenot arvioidaan 160 milj. euroa aiemmin budjetoitua pienemmiksi, ehdotetaan määrärahoihin nettomääräisesti 0,5 milj. euron vähennystä.

Suomen Pekingin suurlähetystön suurlähettilään virka-asunnon ja sen tontin hallintaoikeuden lunastamiseksi 70 vuodeksi ehdotetaan 8 milj. euron määrärahaa.

Tuloarviot

Määrärahat

Kiinteistöhankinnat

Rauhanturvaaminen	<p>Puolustusministeriön hallinnonalalla rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenoihin ehdotetaan lisämäärärahaa 5,3 milj. euroa sekä ulkoasiainministeriön hallinnonalalla rauhanturvajoukkojen ylläpitomenoihin nettolisäystä 1,9 milj. euroa. Nämä lisäykset aiheutuvat Suomen osallistumisesta uudella 185 hengen suuruisella rauhanturvajoukolla ja 26 henkilön vahvuisella erillisellä toimeenpano-osastolla EU-johtoiseen ALTHEA -operaatioon Bosnia-Hertsegovinassa. Operaation kokonaiskustannukset vuonna 2004 ovat arvonlisäveromenot huomioiden noin 8,7 milj. euroa.</p>
Onnettomuustutkimukset ja rikosvahinkokorvaukset	<p>Ulkoasiainministeriön hallinnonalalla ehdotetaan 10 milj. euron lisäystä jäsenmaksuihin ja rahoitusosuuksiin. Lisämäärärahan tarve aiheutuu Suomen ennakoitua suuremmasta maksuosuuden kasvusta YK-rauhanturvajoukoille ja vapaaehtoisrahoituksesta YK:n Irakin turvajoukoille.</p>
Kainuun maakuntahallinto	<p>Ennakoitua suurempien onnettomuustutkimusten rahoittamiseen ehdotetaan 0,6 milj. euron määrärahalisäystä. Rikosvahinkokorvausten käsittelyruuhkien purkamiseksi ehdotetaan noin 1,4 milj. euron määrärahalisäystä.</p>
Kansallisoopperan peruskorjaus Yritystuet	<p>Kainuun kehittämisrahaan ehdotetaan 1,7 milj. euroa käytettäväksi maakunnan hallintokokeilun tietojärjestelmähankintojen tukemiseen.</p>
Kansallisoopperan peruskorjaus Yritystuet	<p>Lisätalousarvioesitys sisältää Suomen Kansallisoopperan peruskorjauksen käynnistämisen mahdollistavan valtuuden.</p>
Sato- ja tulvavahinkojen korvaaminen	<p>VPU Pukutehdas Oy:n toiminta on ollut pitkään kannattamatonta ja se on päätetty lopettaa hallitusti. Toiminnan lopettamiseen liittyviin menoihin ehdotetaan myönnettäväksi 2,7 milj. euron suuruinen määräraha. Osana yrittäjyyden politiikkaohjelmaa haja-asutusalueiden vähittäiskauppojen investointitukeen ehdotetaan 1,8 milj. euron määrärahaa. Telakkateollisuuden kilpailuedellytysten turvaamiseksi ehdotetaan noin 13,7 milj. euron määrärahaa avustusten maksamiseen suomalaisille telakkayhtiöille uusien aluksien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen.</p>
Puuntuotanto	<p>Kesän 2004 poikkeuksellisen voimakkaiden sateiden aiheuttamien satovahinkojen korvaamiseksi ehdotetaan 9 milj. euron määrärahalisäystä sekä poikkeuksellisista tulvista aiheutuvien vahinkojen korvaamiseksi 4 milj. euron määrärahalisäystä. Teiden tulvavahinkojen korjaamiseen ehdotetaan 0,5 milj. euroa.</p>
Hyljekorvaukset	<p>Puuntuotannon kestävyys turvaamisen määrärahoihin ehdotetaan 1 milj. euron lisäystä.</p>
Liikennehankkeet	<p>Hylkeiden kalastukselle aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen ehdotetaan 1 milj. euron lisäystä.</p>
Liikennehankkeet	<p>Joroinen—Varkaus -tiehankkeen sopimusvaltuutta ehdotetaan lisätöiden johdosta korotettavaksi 1 milj. eurolla 28 milj. euroon ja Oulu—Rovaniemi -radan sähköistämisen sopimusvaltuutta 0,5 milj. eurolla 46,9 milj. euroon. Orivesi—Muurame -tiehankkeen sopimusvaltuuden ylittämisen johdosta ehdotetaan noin 3,8 milj. euron määrärahaa. Eräiden keskeneräisten liikennehankkeiden viiväs-</p>

tymisten ja nopeutumisten johdosta niiden määrärahatarpeita siirretään myöhemmille vuosille tai aikaistetaan kuluvalle vuodelle.

Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaan soveltuvien monitoimimurtajapalvelujen kilpailuttamiseen ehdotetaan merenkulkulaitokselle 0,7 milj. euron määrärahaa.

Valtioneuvoston kanslian Suomi maailmantaloudessa -suositukseen liittyen ehdotetaan 1 milj. euron määrärahaa Shanghaihin perustettavan Suomi—Kiina (FinChi) -innovaatiokeskuksen käynnistämiskuluihin.

Suomen ja Venäjän federaation välillä on tarkoitus solmia uusi noin 30 miljoonan dollarin suuruinen velkakonversiojärjestely, jossa Venäjän julkista velkaa kuitataan vuosina 2005—2007 Suomeen tulevilla tavara- ja palvelutoimituksilla. Valtiontakuurahastolle tältä syntyvien saamisten kuittausta varten ehdotetaan 25 milj. euron määrärahaa.

Tartuntatautien hoitovalmiuksia ehdotetaan parannettavaksi. Lääkkeille vastustuskykyisten bakteerien aiheuttamien sairaalainfektioiden kiireelliseen torjuntaan ehdotetaan sairaanhoitopiireille yhteensä 2 milj. euroa ja 0,2 milj. euroa ehdotetaan Kansanterveyslaitoksen toimintamenoihin.

Eläkemenoarvioiden tarkentuminen vähentää valtion maksamien eläkkeiden määrää 60 milj. euroa.

Työttömyysturvamenoihin ehdotetaan yhteensä 47,5 milj. euron nettolisäystä. Valtionosuuteen työttömyyskassoille ehdotetaan 47 milj. euron lisäystä ansiosidonnaisten etuuksien rahoittamiseen, peruspäivärahamenoihin ehdotetaan 13 milj. euron lisäystä ja valtionosuuteen työttömän omaehtoisen koulutuksen toimeentuloturvasta 2,5 milj. euron lisäystä. Työmarkkinatuen määrärahoihin ehdotetaan 15 miljoonan euron vähennystä, joka johtuu työmarkkinatukea saavien ennakoitua pienemmästä määrästä.

Valtion osuuteen kansaneläkelaista johtuvista menoista ehdotetaan lisäystä 11 milj. euroa ja valtion korvaukseen maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksista 5,5 milj. euroa.

Oikeusministeriön hallinnonalalla muiden tuomioistuinten toimintamenoihin ehdotetaan 0,4 milj. euroa määrärahalisäystä, joka aiheutuu työtuomioistuimen antamasta virkaehtosopimuksen tulkintaa koskevasta tuomiosta. Ulosottolaitoksen toimintamenoihin ehdotetaan 1,3 milj. euron määrärahalisäystä, joka aiheutuu ulosoton tietojärjestelmän ja rikosasioiden täytäntöönpanojärjestelmän käyttöönoton viivästymisestä.

Poliisitoimen toimintamenoihin liikennevalvonnan tehostamiseksi ehdotetaan 0,15 milj. euron kertaluonteista määrärahaa.

Tullilaitoksen toimintamenoihin ehdotetaan lisämäärärahaa 4,8 milj. euroa. Lisämäärärahan tarve johtuu maahantuotavien käytettyjen autojen verotuksesta aiheutuvista menoista.

Valtiovarainministeriön hallinnonalalle ehdotetaan 2,3 milj. euron lisämäärärahaa eläkejärjestelmämuutoksesta aiheutuviin me-

Monitoimimurtaja

Suomi—Kiina -innovaatiokeskus

Velkakonversiojärjestely

Sairaalainfektioiden torjunta

Eläke- ja etuusmenot

Toimintamenot ja hallinnon kehittäminen

	<p>noihin ja 2 milj. euron määrärahaa valtionhallinnossa toteutettavaan talous- ja henkilöstöhallinnon kehittämishankkeeseen.</p> <p>Valtioneuvoston kanslian ja Valtion asuntorahaston toimintamenoihin ehdotetaan lisäystä uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisen vuoksi.</p>
Rakennerahastot	<p>EU:n rakennerahastoista maksettaviin menoihin ehdotetaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osalta vähennystä yhteensä 10 milj. euroa ja Euroopan sosiaalirahaston osalta lisäystä 4,5 milj. euroa. Vastaavasti valtion rahoitusosuuteen ehdotetaan opetusministeriön hallinnonalan osalta ja kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan lisäystä yhteensä 6,1 milj. euroa sekä liikenne- ja viestintäministeriön sekä työministeriön hallinnonalojen osalta vähennystä yhteensä 4,4 milj. euroa. Ehdotetut muutokset aiheutuvat myöntämisvaltuuksien maksatusten muuttumisesta talousarvion valmistelun yhteydessä arvioituun nähden. Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) teknisen avun osalta ehdotetaan ns. suoritusvaraukseen liittyen EU:n ja valtion rahoitusosuuden myöntämisvaltuuden lisäystä yhteensä 220 000 euroa, josta EU:n osuus ja valtion rahoitusosuus ovat molemmat 110 000 euroa. Lisäyksellä on tarkoitus rahoittaa tavoitteen 2 siirtymäkauden ohjelmien hallinnointia ja sulkemistoimenpiteitä alueilla.</p> <p>Lisäksi rakennerahastojen budjetointia ehdotetaan täsmennettäväksi maksuperusteiseksi, mikä osaltaan helpottaa komissiolle tehtävien menoilmoitusten sääntöjenmukaisuuden varmistamista.</p>
Valtionvelan korot	<p>Korkomenojen 160 milj. euron vähennys aiheutuu lainanottotarpeen pienentymisestä, lyhytaikaisen lainanoton painottumisesta vuoden jälkipuoliskolle arvioitua enemmän sekä lainakannan keskimääräisen korkokustannuksen alentumisesta.</p>
Tasapaino ja valtionvelka	<p>Kolmannen lisätalousarvioesityksen tuloiksi ilman nettolainanottoa arvioidaan 1,5 milj. euroa ja määrärahojen vähennykseksi ehdotetaan valtiovelan korkomenot mukaan lukien 0,5 milj. euroa. Lisätalousarvioesitys on 2 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoden 2004 varsinaisen talousarvion alijäämä oli 1 273 milj. euroa. Ensimmäisen ja toisen lisätalousarvion ylijäämien vuoksi alijäämä on supistunut. Nyt ehdotettava lisätalousarvioesitys huomioiden vuoden 2004 talousarvion alijäämä olisi noin 62 milj. euroa.</p> <p>Valtionvelan arvioidaan olevan vuoden 2004 lopussa 63,4 mrd. euroa, mikä on 43,1 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Velkasuhteen arvioidaan alenevan edellisestä vuodesta noin 1 ½ prosenttiyksiköllä.</p>
Vaalikauden kehys	<p>Kehykseen kuuluvien menojen yhteissummaksi ehdotetaan nyt esitettävä lisätalousarvio mukaan lukien 28 005 milj. euroa. Vaalikauden kehys vuodelle 2004 on 28 089 milj. euroa. Näiden erotus eli jakamaton varaus on 84 milj. euroa. Tämä tarkoittaa, että määrärahojen taso vuonna 2004 pysyy valtioneuvoston päättämässä ja eduskunnalle kehyselontekona annetussa vaalikauden kehyksessä.</p>

Kehyksen ulkopuolisia menoja on vuodelle 2004 nyt esitettävä lisätalousarvio huomioiden budjetoitu 8 985 milj. euroa.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino (milj. euroa)

	2003	2004	2004	2004
	Tilinpäätös	Hyväksytty talousarvio (TA + LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
Määrärahat yhteensä	36 897	36 990	-0,5	36 990
— Hallinnonalojen määrärahat	32 244	34 418	159,5	34 578
— Valtionvelan korot	4 653	2 572	-160	2 412
Tuloarviot yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	35 340	36 926	1,5	36 928
— Verotulot	30 263	30 846	-42	30 804
— Muut tulot	5 077	6 080	43	6 124
Nettolainanotto ja velanhallinta	1 073	64	-2	62
— Nettolainanotto	1 322	4	103	107

Eduskunnan vuodelle 2004 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain (euroa)

Pääluokka	Hyväksytty talousarvio (TA + LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	100 740 000	1 200 000	101 940 000
22. Tasavallan presidentti	8 170 000	295 000	8 465 000
23. Valtioneuvosto	48 220 000	1 043 000	49 263 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	763 652 000	21 547 000	785 199 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	670 566 000	3 563 000	674 129 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	1 443 211 000	3 749 000	1 446 960 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 108 002 000	9 142 000	2 117 144 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	5 358 986 000	-41 993 000	5 316 993 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	6 058 462 000	6 905 000	6 065 367 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 702 439 000	1 436 000	2 703 875 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	1 841 232 000	45 262 000	1 886 494 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	964 702 000	42 573 000	1 007 275 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	9 367 316 000	73 800 000	9 441 116 000
34. Työministeriön hallinnonala	2 305 775 000	-9 960 000	2 295 815 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	676 841 000	915 000	677 756 000
36. Valtionvelan korot	2 572 000 000	-160 000 000	2 412 000 000
Yhteensä	36 990 314 000	-523 000	36 989 791 000

Eduskunnan vuodelle 2004 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain (euroa)

Osasto	Hyväksytty talousarvio (TA + LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	30 846 017 000	-42 000 000	30 804 017 000
12. Sekalaiset tulot	4 770 344 000	38 460 000	4 808 804 000
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset	1 164 853 000	5 000 000	1 169 853 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	145 100 000	-	145 100 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	36 926 314 000	1 460 000	36 927 774 000
15.03.01 Nettolainanotto ja velanhallinta	64 000 000	-1 983 000	62 017 000
Yhteensä	36 990 314 000	-523 000	36 989 791 000

Valtion tuloarvioiden ja määrärahojen budjetoidut määrät sekä lisätalousarvioesitys (euroa)

	Tuloarviot (ilman nettolainanottoa ja velanhallintaa)	Määrärahat	Nettolainanotto ja velanhallinta
Varsinainen talousarvio	35 791 064 000	37 064 553 000	1 273 489 000
I lisätalousarvio	728 250 000	-105 699 000	-833 949 000
II lisätalousarvio	407 000 000	31 460 000	-375 540 000
III lisätalousarvioesitys	1 460 000	-523 000	-1 983 000
Yhteensä	36 927 774 000	36 989 791 000	62 017 000

Vuoden 2004 III lisätalousarvio

TULOARVIOT

Osasto 11	€
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	-42 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	-100 000 000
01. Tulo- ja varallisuusvero, vähennystä	-100 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	12 000 000
02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero, lisäystä	12 000 000
08. Valmisteverot	6 000 000
05. Virvoitusjuomaverot, lisäystä	6 000 000
10. Muut verot	40 000 000
05. Varainsiirtoverot, lisäystä	33 000 000
06. Arpajaisverot, lisäystä	7 000 000
19. Muut veronluonteiset tulot	—
03. Ratavero	—

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT		38 460 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala		1 119 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot, lisäystä		1 119 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala		3 401 000
20. Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja rojaltimaksuista, lisäystä	1 000	
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä		3 400 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		25 600 000
07. Siirto valtion eläkerahastosta, vähennystä	-19 400 000	
51. Metallirahatulot, vähennystä	-10 000 000	
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä		55 000 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala		-2 660 000
99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot, vähennystä		-2 660 000
39. Muut sekalaiset tulot		11 000 000
01. Sakkorahat, lisäystä	2 000 000	
04. Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset, vähennystä	-45 000 000	
50. Nettotulot osakemyynnistä, lisäystä		54 000 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET		5 000 000
03. Osinkotulot		5 000 000
01. Osinkotulot, lisäystä		5 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	-1 983 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	-1 983 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, vähennystä	-1 983 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**-523 000**

MÄÄRÄRAHAT

Päälukka 21		€
21. EDUSKUNTA		1 200 000
02. Eduskunnan kanslia		1 200 000
74. Eduskunnan lisätilat (siirtomääräraha 3 v)		1 200 000
Päälukka 22		
22. TASAVALLAN PRESIDENTTI		295 000
02. Tasavallan presidentin kanslia		295 000
75. Perusparannukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		295 000
Päälukka 23		
23. VALTIONEUVOSTO		1 043 000
02. Valtioneuvoston kanslia		43 000
21. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		43 000
99. Valtioneuvoston muut menot		1 000 000
59. Avustus kansainvälisen teknologiapalkinnon maksamiseen (siirtomääräraha 3 v)		1 000 000
Päälukka 24		
24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		21 547 000
01. Ulkoasiainhallinto		9 650 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		1 650 000
76. Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		8 000 000

Pääluokka 25

15

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö	-155 000
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v), vähennystä ...	-155 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot	12 052 000
22. Suomalaisten rauhanturvajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha), lisäystä	1 897 000
25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha), lisäystä	155 000
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha), lisäystä ..	10 000 000

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	3 563 000
01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset	1 950 000
29. Erityismenot (arviomääräraha), lisäystä	600 000
51. Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset (arviomääräraha), lisäystä	1 350 000
10. Tuomioistuinlaitos	363 000
23. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	363 000
40. Ulosottolaitos	1 250 000
21. Ulosottolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	1 250 000
50. Rangaistusten täytäntöönpano	—
21. Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	3 749 000
07. Kihlakunnat	100 000
21. Kihlakunnanvirastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	100 000
75. Poliisitoimi	900 000
21. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	900 000

Pääluokka 27

80. Pelastustoimi	215 000
21. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	215 000
90. Rajavartiolaitos	834 000
70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	284 000
74. Rakentaminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	550 000
98. Alueiden kehittäminen	1 700 000
43. Maakunnan kehittämISRaha (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 700 000
61. Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha)	—
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta (arviomääräraha)	—

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	9 142 000
01. Puolustusministeriö	1 061 000
19. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	1 061 000
10. Puolustusvoimat	—
16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v)	—
30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta	5 321 000
22. Rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenot (arviomääräraha), lisäystä	5 321 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut menot	2 760 000
41. VPU Pukutehdas Oy:n tukeminen (siirtomääräraha 2 v)	2 700 000
95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha), lisäystä	60 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	-41 993 000
01. Valtiovarainministeriö	400 000
22. Valtioneuvoston tietohallintoyksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	400 000

Pääluokka 29

17

05. Valtiokonttori	2 300 000
21. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 300 000
07. Valtion maksamat eläkkeet ja korvaukset	-60 120 000
05. Vakinaiset eläkkeet, perhe-eläkkeet sekä kuntoutustuet (arviomääräraha), vähennystä	-58 120 000
06. Ylimääräiset eläkkeet (arviomääräraha), vähennystä	-2 000 000
39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	7 000
30. Ahvenanmaan tasoisuusmaksu (arviomääräraha), lisäystä	7 000
40. Tullilaitos	4 800 000
21. Tullilaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 800 000
52. Tilastokeskus	120 000
21. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	120 000
80. Hallinnon uudistaminen ja eräät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet	2 000 000
20. Kehittämisen- ja koulutustoiminta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 000 000
99. Muut valtiovarainministeriön hallinnonalan menot	8 500 000
63. Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot (arviomääräraha), lisäystä	8 500 000

Pääluokka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	6 905 000
01. Opetusministeriö	5 642 000
21. Opetusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	625 000
50. Eräät avustukset (kiinteä määräraha), lisäystä	17 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta (arviomääräraha), lisäystä	5 000 000
08. Kansainvälinen yhteistyö	98 000
22. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	98 000
10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus	—
21. Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	—
24. Harjoittelukoulujen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—

Pääluokka 30

40. Yleissivistävä koulutus	300 000
25. Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	300 000
70. Opintotuki	108 000
58. Avustus vuokratilakustannusten korvaamiseen (kiinteä määräraha), lisäystä	108 000
90. Taide ja kulttuuri	757 000
22. Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	232 000
51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha), lisäystä	474 000
53. Valtionavustus tilakustannuksiin (kiinteä määräraha), lisäystä	12 000
54. Valtionavustus Suomen Kansallisteatterin peruskorjauksen lainanhoitokuluihin (kiinteä määräraha), lisäystä	39 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 436 000
01. Maa- ja metsätalousministeriö	4 724 000
21. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	124 000
25. Eläinlääkintähuolto (arviomääräraha), lisäystä	600 000
48. Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	4 000 000
03. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta ja eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta	30 000
21. Lautakuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	30 000
12. Maa- ja puutarhatalouden tulotuet ja EU:n yhteisen maatalouspolitiikan liitännäistoimenpiteet	9 000 000
44. Satovahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	9 000 000
14. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen	-18 000 000
49. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha), vähennystä	-8 000 000
61. Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha), vähennystä	-10 000 000
62. Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (siirtomääräraha 3 v)	—

Pääluokka 31

19

31. Metsätalouden edistäminen ja valvonta	1 000 000
44. Tuki puuntuotannon kestävyyyden turvaamiseen (arviomääräraha), lisäystä	1 000 000
41. Kala-, riista- ja porotalous	1 382 000
42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 000 000
52. Tenojoen kalastuslupamaksut ja viehekalastusmaksut (arviomääräraha), lisäystä	382 000
62. Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistämisen (siirtomääräraha 3 v)	—
51. Vesivarojen käyttö ja hoito	1 800 000
77. Vesistö- ja vesihuoltotyöt (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 800 000
61. Maanmittauslaitos	1 500 000
40. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha), lisäystä	1 500 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	45 262 000
01. Liikenne- ja viestintäministeriö	17 000
22. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	17 000
24. Tiehallinto	-4 637 000
21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	878 000
76. Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	1 000 000
78. Eräät tiehankkeet (arviomääräraha), vähennystä	-10 279 000
79. Jälkirahoitus-, kokonaisrahoitus- ja elinkaarirahoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 764 000
30. Merenkululaitos	700 000
21. Merenkululaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	700 000
40. Ratahallintokeskus	47 160 000
76. Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	2 060 000
77. Rataverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	500 000
78. Eräät ratakkeet (arviomääräraha), lisäystä	23 500 000
79. Radioverkon rakentaminen (siirtomääräraha 3 v)	21 100 000

Pääluokka 32

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot	2 022 000
19. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	8 157 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus liikenne- ja viestintäministeriön osalta (arviomääräraha), vähennystä	-435 000
78. Vuosaaren sataman liikenneväylien rakentaminen (arviomääräraha), vähennystä	-5 700 000

Pääluokka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	42 573 000
20. Teknologiapolitiikka	1 000 000
29. FinChi-innovaatiokeskuksen perustaminen ja käynnistäminen Shanghaissa (siirtomääräraha 3 v)	1 000 000
30. Yrityspolitiikka	41 573 000
21. Patenti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	—
40. Haja-asutusalueiden vähittäiskauppojen investointituki (siirtomääräraha 3 v)	1 800 000
45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)	—
46. Avustus telakkateollisuuden kilpailuedellytysten turvaamiseksi (siirtomääräraha 3 v)	13 660 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta (arviomääräraha), lisäystä	1 113 000
63. Velkakonversiosta aiheutuvien maksusuoritusten hoitaminen (siirtomääräraha 3 v)	25 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	73 800 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriö	13 000
21. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	13 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveysministeriön osalta (arviomääräraha)	—

Pääluokka 33

21

07. Työterveyslaitos	-13 000
50. Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-13 000
08. Kansanterveyslaitos	200 000
21. Kansanterveyslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	200 000
15. Perhekustannusten tasaus	-600 000
51. Äitiysavustus ja valtion tuki kansainväliseen lapseksiottamiseen (arviomääräraha), lisäystä	200 000
53. Eräät valtion korvattavat perhe-etuudet (arviomääräraha), vähennystä	-800 000
17. Työttömyysturva	62 500 000
50. Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha), lisäystä	47 000 000
51. Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha), lisäystä	13 000 000
53. Valtionosuus työttömän omaehtoisen koulutuksen toimeentuloturvasta (arviomääräraha), lisäystä	2 500 000
19. Eläkevakuutus	7 000 000
51. Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	3 000 000
52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	-7 000 000
60. Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	11 000 000
28. Muu toimeentuloturva	-3 100 000
50. Sotilasavustus (arviomääräraha), lisäystä	500 000
51. Maahanmuuttajan erityistuki (arviomääräraha), vähennystä	-3 600 000
32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	2 300 000
31. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	300 000
36. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 000 000
53. Terveyden edistäminen ja terveysvalvonta	—
24. Tartuntatautien valvonta (arviomääräraha)	—
57. Lomatoiminta	5 500 000
40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	5 500 000

Pääluokka 34

34. TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	-9 960 000
05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus	473 000
61. Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha), lisäystä	4 473 000
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha), vähennystä	-4 000 000
06. Työvoimapolitiikan toimeenpano	-12 486 000
29. Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (arviomääräraha)	—
31. Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (arviomääräraha)	—
50. Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososiaaliset edut (arviomääräraha), lisäystä	2 514 000
52. Työmarkkinatuki (arviomääräraha), vähennystä	-15 000 000
64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)	—
07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat	2 053 000
21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminta valtion osalta (arviomääräraha), lisäystä	747 000
29. Paluumuuttajien muuttovalmennus (arviomääräraha)	—
30. Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annettun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	-1 000 000
63. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha), lisäystä	2 306 000
99. Työministeriön hallinnonalan muut menot	—
50. Palkkaturva (arviomääräraha)	—
51. Eräät merimiespalvelut (arviomääräraha)	—

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	915 000
40. Alueelliset ympäristökeskukset	900 000
21. Alueellisten ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	900 000
70. Valtion asuntorahasto	15 000
21. Asuntorahaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	15 000

Päälukka 36	23
99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot	—
62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta (arviomääräraha)	—

Päälukka 36

36. VALTIONVELAN KOROT	-160 000 000
01. Euromääräisen velan korko	-160 000 000
90. Euromääräisen velan korko (arviomääräraha), vähennystä	-160 000 000

Määrärahojen kokonaismäärä:

-523 000

TULOARVIOT

Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

<i>01. Tulo- ja varallisuusvero</i>	2004 III lisätalousarvio	-100 000 000
Momentilta vähennetään 100 000 000 euroa.	2004 talousarvio	12 210 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Vuoden 2003 verotuksen valmistumisesta saatujen ennakkotietojen perusteella momentin kokonaiskertymä olisi jäämässä 12 110 milj. euroon.	2003 tilinpäätös	11 811 901 257
	2002 tilinpäätös	12 518 738 713

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

<i>02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero</i>	suveron kokonaiskertymän nousevan	
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 12 000 000 euroa.	420 000 000 euroon.	
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymätietojen perusteella arvioidaan vakuutusmak-	2004 III lisätalousarvio	12 000 000
	2004 talousarvio	408 000 000
	2003 tilinpäätös	396 248 130
	2002 tilinpäätös	373 742 565

08. Valmisteverot

<i>05. Virvoitusjuomaverot</i>	2004 III lisätalousarvio	6 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	2004 talousarvio	32 000 000
6 000 000 euroa.	2003 tilinpäätös	37 475 084
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymä-	2002 tilinpäätös	34 800 435
tietojen perusteella arvioidaan virvoitusjuoma-		
veron kokonaiskertymän nousevan 38 000 000		
euroon.		

10. Muut verot

<i>05. Varainsiirtoverot</i>	<i>06. Arpajaisvero</i>		
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä		
33 000 000 euroa.	7 000 000 euroa.		
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymä-	<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymä-		
tietojen perusteella arvioidaan varainsiirtove-	tietojen perusteella arvioidaan arpajaisveron		
ron kokonaiskertymän nousevan 400 000 000	kokonaiskertymän nousevan 125 000 000 eu-		
euroon.	roon.		
2004 III lisätalousarvio	33 000 000	2004 III lisätalousarvio	7 000 000
2004 talousarvio	367 000 000	2004 talousarvio	118 000 000
2003 tilinpäätös	336 883 844	2003 tilinpäätös	119 759 108
2002 tilinpäätös	338 472 151	2002 tilinpäätös	106 510 456

19. Muut veronluonteiset tulot

<i>03. Rataverot</i>	2004 III lisätalousarvio	—
Momentin perusteluja täydennetään siten,	2004 talousarvio	16 000 000
että tuloarvio budjetoidaan suoriteperusteise-	2003 tilinpäätös	12 582 841
na.		
<i>Selvitysosa:</i> Edellä olevan johdosta		
momentin tuloarvio ei muutu.		

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

<i>99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot</i>	2004 III lisätalousarvio	1 119 000
	2004 talousarvio	2 414 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	2003 tilinpäätös	2 562 950
1 119 000 euroa.	2002 tilinpäätös	1 456 870
<i>Selvitysosa:</i> Lisäys kertyy YK:n maksamista palkkausmenokorvauksista.		

27. Puolustusministeriön hallinnonala

<i>20. Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja rojaltimaksuista</i>	myynnistä Virolle. Bruttomenojen lisäys aiheutuu kansainvälisistä tehtävistä palautuneiden panssariajoneuvojen kunnostusmenoista sekä panssariajoneuvojen varaosahankinnoista ja huoltomenoista.
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	
1 000 euroa.	
<i>Selvitysosa:</i> Bruttotulojen lisäys aiheutuu käytettyjen PASI-panssariajoneuvojen	

Lisäykset tulojen ja menojen erittelyyn (euroa)

	Alkuperäinen erittely	Lisäys	Muutettu erittely
Bruttotulot			
Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja rojaltimaksuista	3 380 000	+1 560 000	4 940 000
Bruttomenot			
Irtaimen omaisuuden myynti- ja hankintamenot	3 363 000	+1 559 000	4 922 000
Nettotulot	17 000	+1 000	18 000

2004 III lisätalousarvio	1 000	<i>99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot</i>
2004 talousarvio	17 000	
2003 tilinpäätös	17 000	Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
2002 tilinpäätös	146 694	3 400 000 euroa.

<i>Selvitysosa:</i> Tulojen lisäyksestä 2 395 000 euroa aiheutuu UNMEE-operaatiosta YK:lta saatavista kalusto- ja varustekorvauksista ja 1 005 000 euroa Hornet-torjuntahävittäjähankinnan maksujärjestelyihin liittyvistä korkotuotoista.	2004 III lisätalousarvio	3 400 000
	2004 I lisätalousarvio	2 406 000
	2004 talousarvio	1 093 000
	2003 tilinpäätös	21 273 472
	2002 tilinpäätös	3 575 062

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

07. Siirto valtion eläkerahastosta

Momentilta vähennetään 19 400 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys perustuu valtion eläkemenoennusteen pienentymiseen.

2004 III lisätalousarvio	-19 400 000
2004 talousarvio	976 040 000
2003 tilinpäätös	916 951 918
2002 tilinpäätös	881 353 234

51. Metallirahatulot

Momentilta vähennetään 10 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että momentille kertyviä tuloja saa käyttää myös metallirahojen lunastamiseen Suomen Pankilta käytettäväksi valtion ja Suomen Pankin välisen sopimuksen nojalla muodostettavaan valtion metallirahavarastoon.

Selvitysosa: Valtion ja Suomen Pankin kesken on neuvoteltu sopimus, jolla Suomen Pankin metallirahavaraston suuruus rajoitetaan 25 milj. euron arvoon ja jossa valtio sitoutuu lunastamaan Pankilta tämän määrän ylittävän varaston osaksi valtion metallirahavarastoa. Sopimuksella varmistetaan Euroopan Yhteisön perustamissopimuksen 101 ja

102 artiklojen määräysten noudattaminen Suomen Pankin metallirahavaraston enimmäistason osalta. Valtion metallirahavarastoon arvioidaan siirrettävän kuluvana vuonna Suomen Pankista metallirahoja noin 15 milj. euron arvosta.

2004 III lisätalousarvio	-10 000 000
2004 talousarvio	24 700 000
2003 tilinpäätös	8 170 537

99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 55 000 000 euroa.

Selvitysosa: Kapiteeli Oy:n suorittaman pääomalainan lyhennyksen johdosta momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 55 000 000 euroa.

2004 III lisätalousarvio	55 000 000
2004 talousarvio	74 000 000
2003 tilinpäätös	49 880 804
2002 tilinpäätös	114 887 052

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentilta vähennetään 2 660 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloarvion muutoksessa on otettu lisäyksenä huomioon 17 000 euroa,

joka vastaa EU:n myöntämän ERA-NET Transport -tutkimushankkeen arvioitua määrää. Vastaava määrärahan lisäys on merkitty momentille 31.01.22. Samoin tuloarvion lisäyksenä on otettu huomioon 800 000 euroa,

joka vastaa EU:n myöntämän TEN-tuen arvi-
oitua määrää Vuosaaren sataman liikenneväy-
lä -hankkeelle. Mometin 31.99.78 perustelui-
hin viitaten tuloarviota vähennetään 3 477 000
eurolla Vuosaaren sataman liikenneväylä
-hankkeen ennakoitua hitaamman etenemisen
johdosta.

Edellä olevan johdosta tuloarvio vähenee
2 660 000 euroa.

2004 III lisätalousarvio	-2 660 000
2004 I lisätalousarvio	318 000
2004 talousarvio	31 150 000
2003 tilinpäätös	5 307 974
2002 tilinpäätös	1 598 822

39. Muut sekalaiset tulot

01. Sakkorahat

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Toteutuneiden kertymä-
tietojen perusteella momentille arvioidaan ker-
tyvän lisäystä 2 000 000 euroa.

2004 III lisätalousarvio	2 000 000
2004 talousarvio	63 000 000
2003 tilinpäätös	63 037 399
2002 tilinpäätös	59 031 685

04. Menorästien ja siirrettyjen määräraho- jen peruutukset

Momentilta vähennetään 45 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahojen budjetoin-
nin tarkennuttua peruutuksia ei enää kerry.

2004 III lisätalousarvio	-45 000 000
2004 talousarvio	95 000 000
2003 tilinpäätös	28 859 310
2002 tilinpäätös	47 368 203

50. Nettotulot osakemyynistä

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
54 000 000 euroa.

Selvitysosa: Toteutuneiden osake-
myyntien perusteella momentille arvioidaan
kertyvän vielä 54 000 000 euroa.

2004 III lisätalousarvio	54 000 000
2004 II lisätalousarvio	469 000 000
2004 talousarvio	420 000 000
2003 tilinpäätös	195 845 368
2002 tilinpäätös	1 299 613 559

Osasto 13 KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET

03. Osinkotulot

<i>01. Osinkotulot</i>	2004 III lisätalousarvio	5 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	2004 I lisätalousarvio	210 000 000
5 000 000 euroa.	2004 talousarvio	600 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneiden kertymä-	2003 tilinpäätös	603 471 355
tietojen perusteella osinkoja arvioidaan kerty-	2002 tilinpäätös	674 625 391
vän yhteensä 815 000 000 euroa.		

Osasto 15 LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentilta vähennetään 1 983 000 euroa.

Selvitysosa: Lisätalousarvio on esityksen mukaan ylijäämäinen. Nimellisarvoiseen nettolainanottoon merkitään lisäystä 103 017 000 euroa, jolloin nimellisarvoisen nettolainanoton määrä kohoaa 107 017 000 euroon. Velanhallinnan erät mukaanlukien nettotulojen määrä on 62 017 000 euroa vuonna 2004.

Velanhallinnan eriä on viimeisten arvioiden perusteella tarkistettu.

Tulojen ja menojen erittely ehdotettujen muutosten jälkeen	€
<hr/>	
Tulot	
Nimellisarvoinen nettolainanotto (netto)	107 017 000
Menot	
Emissiotappiot (netto)	40 000 000
Pääomatappiot (netto)	5 000 000
Nettotulot	<hr/> 62 017 000
2004 III lisätalousarvio	-1 983 000
2004 II lisätalousarvio	-375 540 000
2004 I lisätalousarvio	-833 949 000
2004 talousarvio	1 273 489 000
2003 tilinpäätös	1 073 329 031

M Ä Ä R Ä R A H A T

Pääluokka 21 EDUSKUNTA

02. Eduskunnan kanslia

74. <i>Eduskunnan lisätilat</i> (siirtomääräraha 2004 III lisätalousarvio	1 200 000	
3 v)	2003 tilinpäätös	23 190 000
Momentille myönnetään 1 200 000 euroa.	2002 tilinpäätös	9 750 000
Määrärahaa saa käyttää eduskunnan lisätilojen rakentamiskustannuksiin.		

Pääluokka 22
TASAVALLAN PRESIDENTTI

02. Tasavallan presidentin kanslia

<i>75. Perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)</i>	2004 III lisätalousarvio	295 000
Momentille myönnetään lisäystä 295 000 euroa.	2004 talousarvio	440 000
	2003 tilinpäätös	420 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu Presidentinlinnan välttämättömistä peruskorjauksista.	2002 tilinpäätös	420 000

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTO

02. Valtioneuvoston kanslia

<p>21. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 43 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 13 000 euroa aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä ja 30 000 euroa EU:n ke-</p>	<p>mikaaliviraston perustamisesta Helsinkiin aiheutuvista valmistelumennoista vuonna 2004.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>2004 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">43 000</td> </tr> <tr> <td>2004 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">82 000</td> </tr> <tr> <td>2004 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">19 901 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">21 430 000</td> </tr> <tr> <td>2002 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">17 484 000</td> </tr> </table>	2004 III lisätalousarvio	43 000	2004 I lisätalousarvio	82 000	2004 talousarvio	19 901 000	2003 tilinpäätös	21 430 000	2002 tilinpäätös	17 484 000
2004 III lisätalousarvio	43 000										
2004 I lisätalousarvio	82 000										
2004 talousarvio	19 901 000										
2003 tilinpäätös	21 430 000										
2002 tilinpäätös	17 484 000										

99. Valtioneuvoston muut menot

<p>59. Avustus kansainvälisen teknologiapalkinnon maksamiseen (siirtomääräraha 3 v)</p> <p>Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.</p> <p>Määrärahaa saa käyttää avustuksena korkeatasoisen kansainvälisen teknologiapalkinnon ns. millennium-palkinnon maksamista varten.</p> <p>Vuoden 2003 ensimmäisessä lisätalousarviossa momentille 23.99.59 myönnetystä ja vuodelle 2004 siirretystä 2 000 000 euron kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan jäljellä oleva 1 000 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Vuoden 2003 ensimmäisessä lisätalousarviossa momentille 23.99.59</p>	<p>myönnettiin kaksivuotinen siirtomääräraha. Tämän lisätalousarvion vastaava määräraha myönnetään kolmevuotisena. Millennium-palkinto myönnettiin ensimmäisen kerran kuluvan vuoden keväällä. Seuraavan kerran palkinto on tarkoitus myöntää vuonna 2006, jolloin myös avustuksen maksaminen ajankohtaistuu. Määrärahan peruuttaminen on huomioitu momentin 12.39.04 tulokertymässä.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>2004 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 000 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">2 000 000</td> </tr> </table>	2004 III lisätalousarvio	1 000 000	2003 tilinpäätös	2 000 000
2004 III lisätalousarvio	1 000 000				
2003 tilinpäätös	2 000 000				

Pääluokka 24 ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

<p>74. <i>Talonrakennukset</i> (siirtomääräraha 3 v) Momentille myönnetään lisäystä 1 650 000 euroa. Lisämäärärahaa saa käyttää käyttösuunnitelman kohtaan 1. Uudisrakennushankkeet, Pietari. Hankkeen tarkistettu kustannusarvio on 19 550 000 euroa eli 4 206 euroa/m². <i>Selvitysosa</i>: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Pietarin pääkonsulaatin kansliahankkeen kustannusarvion noususta. Kustannusarvion nousu 1,65 milj. eurolla vuoden 2003 talousarviosta johtuu tilaajasta ja urakoitsijasta riippumattomasta töiden keskeytyksestä sekä odottamattomasta paikallisesta arvonlisäverotuskäytännön soveltamisesta. Hankkeeseen on aiemmin myönnetty 17 900 000 euroa.</p>	<table border="0"> <tr> <td>2004 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 650 000</td> </tr> <tr> <td>2004 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">4 205 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">7 000 000</td> </tr> <tr> <td>2002 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">10 566 000</td> </tr> </table>	2004 III lisätalousarvio	1 650 000	2004 talousarvio	4 205 000	2003 tilinpäätös	7 000 000	2002 tilinpäätös	10 566 000
2004 III lisätalousarvio	1 650 000								
2004 talousarvio	4 205 000								
2003 tilinpäätös	7 000 000								
2002 tilinpäätös	10 566 000								
<p>76. <i>Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen</i> (siirtomääräraha 3 v) Momentille myönnetään lisäystä 8 000 000 euroa. <i>Selvitysosa</i>: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Suomen suurlähetystön Pekingin suurlähettilään virka-asunnon sekä sen tontin 70 vuoden hallintaoikeuden lunastamisesta. Virka-asuntokiinteistön tontin pinta-ala on 6 154 m² ja päärakennuksen 1 891,9 m².</p>	<table border="0"> <tr> <td>2004 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">8 000 000</td> </tr> <tr> <td>2004 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 850 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">2 364 000</td> </tr> <tr> <td>2002 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">3 364 000</td> </tr> </table>	2004 III lisätalousarvio	8 000 000	2004 talousarvio	1 850 000	2003 tilinpäätös	2 364 000	2002 tilinpäätös	3 364 000
2004 III lisätalousarvio	8 000 000								
2004 talousarvio	1 850 000								
2003 tilinpäätös	2 364 000								
2002 tilinpäätös	3 364 000								

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

<p>66. <i>Varsinainen kehitysyhteistyö</i> (siirtomääräraha 3 v) Momentilta vähennetään 155 000 euroa. Vähennys kohdistetaan momentin käyttösuunnitelman kohtaan 4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö.</p>	<p><i>Selvitysosa</i>: Määrärahatarpeen vähentyminen johtuu momentin käyttöperusteiden tarkistamisesta. Käyttöperusteiden tarkistamisesta aiheutuvaa vähennystä vastaavasti momentille 24.99.25 lisätään 155 000 euroa.</p>
--	---

2004 III lisätalousarvio	-155 000
2004 I lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	409 955 000
2003 tilinpäätös	371 246 000
2002 tilinpäätös	366 739 000

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

22. *Suomalaisten rauhanturvajoukkojen yläpitomenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 897 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttö- suunnitelma	I lisätalous- arvio, muutos, +/-	III lisätalous- arvio, muutos, +/-	Muutettu käyttö- suunnitelma
01. YKSO:n menot (UNFICYP-operaatio)	212 000	-	+5 000	217 000
02. YKSRJEE:n menot (UNMEE-operaatio)	5 200 000	+3 830 000	-340 000	8 690 000
03. Liberian rauhanturvaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	-	+189 000	-	189 000
04. Suomen Kosovon rauhanturvajoukon menot (KFOR-operaatio)	30 249 000	+2 634 000	-200 000	32 683 000
05. Yhteiset menot	1 621 000	+421 000	+332 000	2 374 000
06. SOFY:n menot (EUF-operaatio)	80 000	-	-60 000	20 000
07. SRJBIH:n menot (ALTHEA/EUFOR-operaatio)	-	-	+2 210 000	2 210 000
08. SOAF:n menot (ISAF-operaatio)	3 808 000	+1 132 000	-50 000	4 890 000
09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin rauhanturvaamisoperaatioihin sekä muihin rauhanturvamenoihin	10 801 000	-10 601 000	-	200 000
Yhteensä	51 971 000	-2 395 000	+1 897 000	51 473 000

Selvitysosa: Suomi osallistuu uudella 185 hengen suuruisella rauhanturvajoukolla sekä 26 henkilön vahvuisella erillisellä toimeenpano-osastolla EU-johtoiseen ALTHEA-operaatioon Bosnia-Herzegovinassa syyskuusta 2004 alkaen. Tämän johdosta momentin käyttösuunnitelmaan lisätään kohta 07. SRJBIH:n menot (ALTHEA/EUFOR-operaatio). Operaatiosta aiheutuu vuonna 2004 menoja yhteensä 2 542 000 euroa, joista käyttösuunnitelman kohtaan 07. kohdistetaan palkkausme-

not ja muut henkilöstömenot, 2 210 000 euroa ja käyttösuunnitelman kohtaan 05. Yhteiset menot rauhanturvajoukon ja erillisen rakennusjoukkueen perustamisvaiheen koulutuksesta aiheutuvat menot, 332 000 euroa. Uuden rauhanturvajoukon ja UNFICYP-operaation palkkausmenojen kasvun aiheuttamasta määrärahan yhteensä 2 547 000 euron suuruisesta lisätarpeesta 650 000 euroa rahoitetaan käyttösuunnitelman kohdissa 02. YKSRJEE:n menot (UNMEE-operaatio), 04. Suomen Kosovon

rauhanturvajoukon menot (KFOR-operaatio),
06. SOFY:n menot (EUF-operaatio) ja 08.
SOAF:n menot (ISAF-operaatio) syntyvillä
säästöillä.

2004 III lisätalousarvio	1 897 000
2004 I lisätalousarvio	-2 395 000
2004 talousarvio	51 971 000
2003 tilinpäätös	47 889 858
2002 tilinpäätös	45 807 804

25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisin-
hallintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 155 000
euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve ai-
heutuu momentille 24.30.66 tehdyistä käyttö-
perusteiden tarkistuksista.

2004 III lisätalousarvio	155 000
2004 talousarvio	10 363 000
2003 tilinpäätös	10 925 237
2002 tilinpäätös	7 925 688

66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet
(arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000
euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve ai-
heutuu Suomen maksuosuuden kasvusta YK-
rauhanturvajoukoille sekä vapaaehtoisrahoi-
tuksesta YK:n Irakin turvajoukoille.

2004 III lisätalousarvio	10 000 000
2004 talousarvio	67 723 000
2003 tilinpäätös	62 082 567
2002 tilinpäätös	57 219 482

Pääluokka 25 OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja sen yhteydessä toimivat viranomaiset

<p>29. <i>Erityismenot</i> (arviomääräraha) Momentille myönnetään lisäystä 600 000 euroa. <i>Selvitysosa</i>: Lisämäärärahan tarve aiheutuu onnettomuustutkintamenojen kasvusta.</p>	<p>51. <i>Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset</i> (arviomääräraha) Momentille myönnetään lisäystä 1 350 000 euroa. <i>Selvitysosa</i>: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kertaluonteisesta menosta rikosvahinkokorvausten käsittelyruuhkien purkamista varten.</p>																
<table border="0"> <tr><td>2004 III lisätalousarvio</td><td style="text-align: right;">600 000</td></tr> <tr><td>2004 talousarvio</td><td style="text-align: right;">500 000</td></tr> <tr><td>2003 tilinpäätös</td><td style="text-align: right;">1 975 750</td></tr> <tr><td>2002 tilinpäätös</td><td style="text-align: right;">2 827 339</td></tr> </table>	2004 III lisätalousarvio	600 000	2004 talousarvio	500 000	2003 tilinpäätös	1 975 750	2002 tilinpäätös	2 827 339	<table border="0"> <tr><td>2004 III lisätalousarvio</td><td style="text-align: right;">1 350 000</td></tr> <tr><td>2004 talousarvio</td><td style="text-align: right;">9 100 000</td></tr> <tr><td>2003 tilinpäätös</td><td style="text-align: right;">10 468 718</td></tr> <tr><td>2002 tilinpäätös</td><td style="text-align: right;">8 728 408</td></tr> </table>	2004 III lisätalousarvio	1 350 000	2004 talousarvio	9 100 000	2003 tilinpäätös	10 468 718	2002 tilinpäätös	8 728 408
2004 III lisätalousarvio	600 000																
2004 talousarvio	500 000																
2003 tilinpäätös	1 975 750																
2002 tilinpäätös	2 827 339																
2004 III lisätalousarvio	1 350 000																
2004 talousarvio	9 100 000																
2003 tilinpäätös	10 468 718																
2002 tilinpäätös	8 728 408																

10. Tuomioistuinlaitos

<p>23. <i>Muiden tuomioistuinten toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 363 000 euroa. <i>Selvitysosa</i>: Lisämäärärahasta 159 000 euroa aiheutuu työtuomioistuimen tuomion perusteella takautuvasti maksetuista</p>	<p>palkkauksista ja 204 000 euroa vuodelta 2004 maksettavista palkkauksista.</p> <table border="0"> <tr><td>2004 III lisätalousarvio</td><td style="text-align: right;">363 000</td></tr> <tr><td>2004 talousarvio</td><td style="text-align: right;">196 563 000</td></tr> <tr><td>2003 tilinpäätös</td><td style="text-align: right;">189 533 000</td></tr> <tr><td>2002 tilinpäätös</td><td style="text-align: right;">181 116 000</td></tr> </table>	2004 III lisätalousarvio	363 000	2004 talousarvio	196 563 000	2003 tilinpäätös	189 533 000	2002 tilinpäätös	181 116 000
2004 III lisätalousarvio	363 000								
2004 talousarvio	196 563 000								
2003 tilinpäätös	189 533 000								
2002 tilinpäätös	181 116 000								

40. Ulosottolaitos

<p>21. <i>Ulosottolaitoksen toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 1 250 000 euroa.</p>	<p><i>Selvitysosa</i>: Lisämäärärahasta 750 000 euroa aiheutuu ulosoton uuden tietojärjestelmän ja 500 000 euroa oikeusrekisterikeskuksen rikosasioiden täytäntöönpanojärjes-</p>
---	---

telmän käyttöönoton viivästyisestä johtuvista kertaluonteisista menoista.	2004 III lisätalousarvio	1 250 000
	2004 talousarvio	78 937 000
	2003 tilinpäätös	78 568 000
	2002 tilinpäätös	77 160 000

50. Rangaistusten täytäntöönpano

21. Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta saa käyttää myös enintään 30 000 euroa työtoimintaan liittyvistä pienehköistä rakennusinvestoinneista aiheutuviin menoihin.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	180 403 000
2003 tilinpäätös	173 640 000
2002 tilinpäätös	166 580 000

Pääluokka 26
SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

07. Kihlakunnat

<i>21. Kihlakunnanvirastojen toimintamenot</i>	2004 III lisätalousarvio	100 000
(siirtomääräraha 2 v)	2004 talousarvio	43 885 000
Momentille myönnetään lisäystä 100 000 euroa.	2003 tilinpäätös	43 387 000
	2002 tilinpäätös	40 494 000

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu kertaluonteisena kihlakunnanvirastojen toimitilakustannuksiin.

75. Poliisitoimi

<i>21. Poliisitoimen toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	2004 III lisätalousarvio	900 000
	2004 I lisätalousarvio	300 000
Momentille myönnetään lisäystä 900 000 euroa.	2004 talousarvio	553 089 000
	2003 tilinpäätös	532 221 000
	2002 tilinpäätös	503 560 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 750 000 euroa aiheutuu tarkentavasta virkaehtosopimuksesta ja 150 000 euroa kertamenona liikennevalvonnan tehostamisesta.

80. Pelastustoimi

<i>21. Pelastustoimen toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	2004 III lisätalousarvio	215 000
	2004 talousarvio	43 549 000
Momentille myönnetään lisäystä 215 000 euroa.	2003 tilinpäätös	35 584 000
	2002 tilinpäätös	30 054 000

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu kertaluonteisena menona toiminnan aiheuttamiin kustannuksiin.

90. Rajavartiolaitos

70. Ilma- ja vartiotalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 284 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää 2 957 000 euroa vuoden 2000 talousarviossa myönnetystä kahden vartiolaivan tilausvaltuudesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä tarvittaessa indeksien ja valuuttakurssien muutoksista aiheutuviin hankintasopimuksen mukaisiin menoihin.

Selvitysosa: Tilausvaltuus oli kuluvan vuoden ensimmäisen lisätalousarvion jälkeen 2 673 000 euroa. Valtuuden ja määrärahan lisäys on 284 000 euroa. Lisämääräraha on tarkoitettu indeksien muutoksista aiheutuviin hankintasopimuksen mukaisiin menoihin, jotka aiheutuivat vuoden 2000 talousarviossa myönnetystä vartiolaivojen tilausvaltuudesta.

2004 III lisätalousarvio	284 000
2004 I lisätalousarvio	151 000
2004 talousarvio	8 522 000
2003 tilinpäätös	13 305 000
2002 tilinpäätös	4 884 000

74. Rakentaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 550 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Porkkalan merivartioaseman rakentamiskustannusten noususta.

2004 III lisätalousarvio	550 000
2004 talousarvio	1 262 000
2003 tilinpäätös	1 784 000
2002 tilinpäätös	1 262 000

98. Alueiden kehittäminen

43. Maakunnan kehittämiserä (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 700 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu kertaluonteisena menona Kainuun hallintokokeilun tietojärjestelmähankintojen tukemiseen.

2004 III lisätalousarvio	1 700 000
2004 talousarvio	33 900 000
2003 tilinpäätös	19 800 000
2002 tilinpäätös	16 591 000

61. Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arvio määräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämismäärä kasvaa 128 631 000 eurosta

128 741 000 euroon. Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Selvitysosa: Myöntämismäärän kasvu 110 000 eurolla aiheutuu tavoite 2 -ohjelmien suoritusvarauksen teknisen avun osuuden budjetoinnista.

Vuoden 2004 myöntämismäärästä arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 30 717 000 euroa vuonna 2004, 48 255 000 euroa vuonna 2005, 40 675 000 euroa vuonna 2006 ja 9 094 000 euroa vuonna 2007.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 I lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	135 354 000
2003 tilinpäätös	107 064 551
2002 tilinpäätös	112 537 166

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 28 888 000 eurosta 28 964 000 euroon. Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu 76 000 eurolla aiheutuu tavoite 2 -ohjelmien suoritusvarauksen teknisen avun osuuden budjetoinnista.

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 11 015 000 euroa vuonna 2004, 9 887 000 euroa vuonna 2005 ja 8 062 000 euroa vuonna 2006.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 I lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	27 845 000
2003 tilinpäätös	23 088 338
2002 tilinpäätös	24 282 709

Pääluokka 27 PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustusministeriö

19. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 061 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 718 000 euroa aiheutuu momentille 27.30.22 budjetoiduista ALTHEA-operaation arvonlisäverollisista materiaalimenoista ja 343 000

euroa nettobudjetoidun tulomomentin 12.27.20 bruttomenojen lisäyksestä.

2004 III lisätalousarvio	1 061 000
2004 I lisätalousarvio	26 400 000
2004 talousarvio	172 500 000
2003 tilinpäätös	190 476 380

10. Puolustusvoimat

16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2003 talousarviossa Suomen sotataloudellisen valmiuden kehittämiseksi myönnetyn 168 000 000 euron suuruisen tilausvaltuuden (STALVA) käyttöperusteluja muutetaan siten, että tilausvaltuudella voidaan hankkia ulkomailla valmistettuja tykistön ja kranaatinheittimistön kuorma-ammuksia edellyttäen, että kotimainen puolustusvälineiteollisuus on näissä hankinnoissa osavalmistajana tarkoituksenmukaisella tavalla. Tilausvaltuuden enimmäismäärä ja menojen vuosittainen ajoittuminen säilyvät ennallaan.

Selvitysosa: Suomen sotataloudellisen valmiuden kehittämisen tilausvaltuuden (STALVA) käyttöperusteluja on tarve tarkistaa, koska kuorma-ammushankintaa ei ole mahdollista toteuttaa taloudellisesti kotimaise-

na hankintana STALVA-tilausvaltuuden nykyisten käyttöperustelujen mukaisella tavalla. Tykistön ja kranaatinheittimistön laukausten hankintaperusteina ovat tulentehon kasvattaminen etäisyyden, tarkkuuden ja ammuntanopeuden avulla sekä määrällinen koulutuksen ja sodan ajan kulutuksen tarve. Kotimainen ampumatarviketeollisuus ei pidä kuorma-ammusten kokoonpanolinjan perustamista Suomeen tarkoituksenmukaisena hankintasuunnitelman mukaisilla ammusmäärillä. Huoltovarmuussyyt eivät edellytä kuorma-ammusten kotimaista kokoonpanoa. Tykistön ja kranaatinheittimistön kuorma-ammuksia hankitaan yhteismäärältään 19 000 000 eurolla. Kotimaisen puolustusvälineiteollisuuden tekemän osavalmistuksen osuus tulee olemaan noin 40 % kuorma-ammushankintojen kokonaisarvosta.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 I lisätalousarvio	-1 035 000
2004 talousarvio	572 600 000
2003 tilinpäätös	519 000 000
2002 tilinpäätös	516 696 000

30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta

22. Rauhanturvaamistoiminnan kalusto- ja hallintomenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 321 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	I lisätalousarvio, muutos, +/-	III lisätalousarvio, muutos, +/-	Muutettu käyttösuunnitelma
01. Sotilastarkkailijatoiminnan menot	2 509 000	-	-	2 509 000
02. YKSO:n menot (UNFICYP-operaatio)	50 000	+10 000	-	60 000
03. YKSRJEE:n menot (UNMEE-operaatio)	3 476 000	+1 821 000	-	5 297 000
04. Liberian rauhanturvaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	-	+37 000	-	37 000
05. Suomen Kosovon rauhanturvajoukon menot (KFOR-operaatio)	14 406 000	+6 648 000	-	21 054 000
06. Yhteiset menot	1 152 000	-	+168 000	1 320 000
07. Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	16 000 000	-	-	16 000 000
08. SRJBIH:n menot (ALTHEA/EUFOR-operaatio)	-	-	+5 321 000	5 321 000
10. SOAF:n menot (ISAF-operaatio)	3 599 000	+2 753 000	-	6 352 000
20. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen sekä mahdollisiin uusiin rauhanturvaamisoperaatioihin	2 232 000	-1 888 000	-168 000	176 000
Yhteensä	43 424 000	+9 381 000	+5 321 000	58 126 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu siitä, että Suomi osallistuu uudella 185 hengen suuruisella rauhanturvajoukolla sekä 26 henkilön vahvuisella erillisellä toimeenpano-osastolla EU-johtoiseen ALTHEA-operaatioon Bosnia-Hertsegovinassa syyskuusta 2004 alkaen. Tämän johdosta momentin käyttösuunnitelmaan lisätään kohta 08. SRJBIH:n menot (ALTHEA/EUFOR-operaatio). Päätyneistä YKSL-, SOBH- ja SOFY-operaatioista aiheutuu käyttösuunnitelman kohtaan 06. Yh-

teiset menot 168 000 euron suuruinen lisätarve, joka rahoitetaan kohdassa 20. varalla olleista määrärahoista.

2004 III lisätalousarvio	5 321 000
2004 I lisätalousarvio	9 381 000
2004 talousarvio	43 424 000
2003 tilinpäätös	50 989 624
2002 tilinpäätös	24 465 883

99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut menot

41. VPU Pukutehdas Oy:n tukeminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen VPU Pukutehdas Oy:lle yhtiön toiminnan hallitun alasajon turvaamiseksi rahoitusasemaa helpottaviin toimenpiteisiin, kuten yhtiön lainojen ja muiden velkojen erääntyneisiin lyhennyksiin ja korkoihin sekä työntekijöiden irtisanomisajan palkkoihin siltä osin kuin yhtiön omat varat eivät riitä näiden menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Valtion Pukutehdas on 80-vuotias vaatetusalan yritys, joka on toiminut puolustusministeriön alaisena valtion teollisuuslaitoksena ja vuodesta 1995 lähtien osakeyhtiönä nimellä VPU Pukutehdas Oy (VPU). Valtion omistusosuus VPU:sta on 100 %. Yhtiön toimialana on virka-, työ- ja vapaa-ajan vaatteiden ja asusteiden kehittäminen, valmistus ja kauppa. Yhtiön toiminta on markkinaehtoista ja tilaukset valtionhallinnolta perustuvat kilpailuttamiseen. VPU:lla on tuotantoa niin Suomessa kuin Virossa. VPU:lla on virka-asujen tuotannosta johtuen suhteellisen paljon valmistusta kotimaassa kilpailijoihin verrattuna. VPU:lla on myös raskas myymäläverkko kilpailijoiden toimintamalliin verrattuna. Virka-asujen merkitys puolustusvoimille on vähentynyt ja muut virkavaatteiden käyttäjät ovat siirtyneet käyttämään muita toimittajia.

Henkilökuntaa oli vuoden 2003 lopussa 112 (ml. 20 osa-aikaista myymälätyöntekijää). Suurin osa henkilökunnasta on noin 50-vuotiaita ja lähiaikoina eläkkeelle siirtyviä on pieni määrä. Henkilökunnasta 50 % työskentelee myymälöissä ja 30 % tuotannossa. Tämän lisäksi Virossa työskentelee noin 35 henkilöä tuotannossa.

Yhtiön taloudellinen tilanne on viime vuosien aikana jatkuvasti heikentynyt. Liikevaihto on vuosina 2001—2003 laskenut keskimäärin noin 5 %. VPU ei vuosina 2001—2003 ole kertaakaan tehnyt voittoa ja viimeisten 12 kuu-

kauden aikana tappiota on kertynyt noin 1 milj. euroa. Tuotteiden kysyntä, on laskenut eikä toimintaa ole pystytty sopeuttamaan pienempiin volyymeihin.

Yhtiön hallitus on selvittänyt mahdollisuuksia löytää yhtiön eri toiminnoille ja omaisuudelle ostajia, mutta toistaiseksi ilman tuloksia. VPU:ta ei ole tarkoituksenmukaista ajaa konkurssiin. Tästä syystä on päädytty VPU:n hallittuun alasajoon, koska yhtiön itsenäisen toiminnan jatkamiselle ei ole edellytyksiä. Hallittu alasajo on työntekijöiden kannalta huomattavasti konkurssia edullisempi ratkaisu, koska se varmistaa normaalitapauksessa 6 kuukauden irtisanomisajan palkan työntekijöille.

Yhtiön koko henkilökuntaa koskevat YT-neuvottelut käynnistettiin heinäkuussa ja neuvottelujen päätyttyä koko henkilökunta irtisanoitiin elokuussa. Yhtiön hallittuun alasajoon arvioidaan tämänhetkisten tietojen mukaan tarvittavan tukirahoitusta 2,7 milj. euroa. Arvio tukirahoituksesta on pyritty tekemään realistisena siten, että yhtiön omille realisointitoimille asetetut tavoitteet ovat saavutettavissa.

Yhtiö on tarkoitus asettaa selvitystilaan, kun hallittu alasajo on toteutettu helmikuun 2005 lopussa. Selvitystilan päätteeksi ylijäävät varat palautetaan valtiolle ja yhtiö puretaan.

2004 III lisätalousarvio	2 700 000
--------------------------	-----------

95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 60 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu suomalaisten rauhanturvajoukkojen menojen laskutuksessa Yhdysvaltojen dollarin valuuttakurssin alenemisen johdosta syntyvistä kurssitappioista.

2004 III lisätalousarvio	60 000
2004 talousarvio	10 000
2003 tilinpäätös	18 489
2002 tilinpäätös	7 898

Pääluokka 28 VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Valtiovarainministeriö

Valtioneuvosto voi päättää sellaisista omistusjärjestelyistä, joiden seurauksena luovutaan valtion omistuksesta HAUS kehittämiskeskus Oy:ssä.

Selvitysosa: Valtion omistusosuus HAUS kehittämiskeskus Oy:ssä on 60 % sekä osakkeista että osakkeiden tuottamista äänistä. Valtioneuvostolla on tällä hetkellä oikeus luopua HAUS kehittämiskeskus Oy:n osakkeiden omistuksesta niin, että valtion omistusosuudeksi jää vähintään 34 %.

22. Valtioneuvoston tietohallintoyksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 400 000 euroa.

Lisäksi momentin määräraha muutetaan nettomäärärahaksi siltä osin, että nettoutettavina tuloina otetaan huomioon yhteisrahoitteisten hankkeiden tulot.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu valtioneuvoston yhteiskäyttöisten järjestelmien kehittämisestä ja uusimisesta sekä järjestelmien sovellus-, tietokanta- ja käyttöjärjestelmäympäristön uusimisen ajankohtais- tumisesta suunniteltua nopeammassa aikatau-

lussa vuonna 2004. Vastaavan suuruinen vähennys vuoden 2005 määrärahaan ehdotetaan tehtäväksi vuoden 2005 talousarviota koskevassa täydentävässä esityksessä. Yhteistoiminnan bruttomenojen arvioidaan olevan talousarviovuonna 2,9 milj. euroa ja vastaavien tulojen 0,2 milj. euroa.

2004 III lisätalousarvio	400 000
2004 talousarvio	7 352 000
2003 tilinpäätös	7 298 000
2002 tilinpäätös	5 560 000

05. Valtiokonttori

21. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu eläkelainsäädäntöön tehtyjen muutos-

ten toteuttamisesta tietojärjestelmiin. Tietojärjestelmämuutosten kokonaiskustannuksia sekä niiden ajoittumista eri vuosille ei ole voitu riittävän tarkasti arvioida eläkelain muutosten valmistuttua vasta kuluvana vuonna.

2004 III lisätalousarvio	2 300 000
2004 talousarvio	39 214 000
2003 tilinpäätös	37 469 000
2002 tilinpäätös	33 562 000

07. Valtion maksamat eläkkeet ja korvaukset

<i>05. Vakinaiset eläkkeet, perhe-eläkkeet sekä kuntoutustuet (arviomääräraha)</i>	2004 III lisätalousarvio	-58 120 000
Momentilta vähennetään 58 120 000 euroa.	2004 talousarvio	2 928 120 000
<i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu eläkemenoennusteen pienentymisestä.	2003 tilinpäätös	2 750 855 754
	2002 tilinpäätös	2 644 059 704

Vähennysten erittely €

Valtion palveluksen perusteella myönnettyt eläkkeet, kuntoutustuet ja perhe-eläkkeet	-40 470 000
Kunnan, seurakunnan ja yksityisen palveluksen perusteella myönnettyt eläkkeet, kuntoutustuet, perhe-eläkkeet sekä valtionapulaitosten vastaavat eläkkeet	-16 030 000
Kansanedustajain eläkkeet ja perhe-eläkkeet	-180 000
Liikelaitosten ja liiketoimintaa harjoittavien valtion virastojen ja laitosten eläkkeet, kuntoutustuet ja perhe-eläkkeet	-1 440 000
Yhteensä	-58 120 000

06. Ylimääräiset eläkkeet (arviomääräraha)
Momentilta vähennetään 2 000 000 euroa.
Selvitysosa: Vähennys aiheutuu ennen myönnettyjen ylimääräisten eläkkeiden eläkemenoennusteen pienentymisestä.

2004 III lisätalousarvio	-2 000 000
2004 talousarvio	21 546 000
2003 tilinpäätös	18 976 365
2002 tilinpäätös	18 873 824

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

<i>30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)</i>	2004 III lisätalousarvio	7 000
Momentille myönnetään lisäystä 7 000 euroa.	2004 II lisätalousarvio	960 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) perusteena olevien valtion vuoden 2004 talousarviossa arvioitujen tulojen määrän lisääntymisestä.	2004 I lisätalousarvio	3 277 000
	2004 talousarvio	161 060 000
	2003 tilinpäätös	164 789 258
	2002 tilinpäätös	157 495 354

40. Tullilaitos

21. Tullilaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2004 III lisätalousarvio	4 800 000
Momentille myönnetään lisäystä 4 800 000 euroa.	2004 I lisätalousarvio	300 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuden autoverolain tuomista muutoksista maahantuotavien käytettyjen autojen verotukseen.	2004 talousarvio	125 967 000
	2003 tilinpäätös	123 038 000
	2002 tilinpäätös	112 234 000

52. Tilastokeskus

21. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	rustamisesta ja kuluvan vuoden ammattitietojen keruusta.	
Momentille myönnetään lisäystä 120 000 euroa.	2004 III lisätalousarvio	120 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu tilastollisen ammattitietorekisterin pe-	2004 talousarvio	40 614 000
	2003 tilinpäätös	38 051 000
	2002 tilinpäätös	36 458 000

80. Hallinnon uudistaminen ja erät henkilöstöhallinnon tukitoimenpiteet

20. Kehittämisen ja koulutustoiminta (siirtomääräraha 3 v)	<i>Selvitysosa:</i> Lisäys aiheutuu valtionhallinnon Talous- ja henkilöstöhallinnon kehittämishankkeeseen liittyvän palvelukeskusohjelman toteuttamisesta johtuvista henkilöstön palkkaus- ja muista kulutusmenoista.	
Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.	2004 III lisätalousarvio	2 000 000
Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää seitsemää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaan tehtäviin.	2004 talousarvio	1 676 000
Momentin määräraha muutetaan kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi.	2003 tilinpäätös	3 406 000
	2002 tilinpäätös	3 696 000

99. Muut valtiovarainministeriön hallinnonalan menot

63. Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot (arviomääräraha)	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu Tullin takaisin maksamien verojen, tullen ja muiden maksujen sekä niihin liittyvien palautuskorkojen määrän lisääntymisestä.
Momentille myönnetään lisäystä 8 500 000 euroa.	

2004 III lisätalousarvio	8 500 000
2004 talousarvio	5 000 000
2003 tilinpäätös	9 028 151
2002 tilinpäätös	3 334 554

Pääluokka 29 OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Opetusministeriö

21. Opetusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 625 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että vuoden 2004 aikana saa tehdä opetusministeriön toimitiloja koskevia vuokrasopimuksia siten, että valtiolle aiheutuu nettomenojen lisäystä vuoden 2006 jälkeen vuositasolla enintään 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 325 000 euroa aiheutuu Meritullinkatu 1:n toimitiloihin muuttamisesta johtuvasta vuokramenojen ja muiden toimintamenojen lisäyksestä sekä 300 000 euroa Meritullinkatu 10:n toimitilojen peruskorjauksen aiheuttamasta väistötilojen, muuttojen ja muiden väliaikaisjärjestelyjen kustannuksista. Vuokrasopimuksia koskeva valtuus aiheutuu Meritullinkatu 10:n toimitilojen peruskorjauksen jälkeisestä vuokra- ja energiakustannusten lisäyksestä.

2004 III lisätalousarvio	625 000
2004 I lisätalousarvio	132 000
2004 talousarvio	21 042 000
2003 tilinpäätös	19 833 000
2002 tilinpäätös	19 413 000

50. Eräät avustukset (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 17 000 euroa käyttösuunnitelman kohtaan Svenska Finlands folkting.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Svenska Finlands folkting -järjestön lakisääteisen valtionavun loppuerän maksamisesta vuodelta 2003.

2004 III lisätalousarvio	17 000
2004 talousarvio	503 000
2003 tilinpäätös	502 330
2002 tilinpäätös	503 000

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 71 052 000 eurosta 71 060 000 euroon.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu arvioitua suuremmista vuosien 2001—2003 sitoumusten maksatuksista vuonna 2004.

Myöntämisvaltuuden kasvu 8 000 eurolla aiheutuu suoritusvarauksen budjetoinnista tavoite 2 -ohjelmien teknisen avun osalta.

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 16 137 000 euroa vuonna 2004, 33 059 000 euroa vuonna 2005 ja 21 864 000 euroa vuonna 2006.

2004 III lisätalousarvio	5 000 000
2004 I lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	70 992 000
2003 tilinpäätös	55 548 985
2002 tilinpäätös	54 174 490

08. Kansainvälinen yhteistyö

22. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2004 III lisätalousarvio	98 000
Momentille myönnetään lisäystä 98 000 euroa.	2004 talousarvio	787 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu instituutin kirjastojärjestelmän uusimisesta.	2003 tilinpäätös	768 000
	2002 tilinpäätös	751 000

10. Yliopisto-opetus ja -tutkimus

21. Yliopistojen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Tampereen teknillinen yliopisto saa luovuttaa hallinnoimansa 150 Tampereen Teknologikeskus Oy:n osaketta Finn-Medi Invest Oy:lle. Yliopisto saa ottaa sulautumisvastikkeena vastaan 1 371 Finn-Medi Invest Oy:n osaketta.

Selvitysosa: Tampereen Teknologikeskus Oy ja Tampereen Teollisuuskiinteistöt Oy tulevat vuoden 2004 aikana sulautumaan osaksi Finn-Medi Invest Oy:tä. Sulautumisen yhteydessä Finn-Medi Invest Oy:n nimi muutetaan Tampere Science Parks Oy:ksi. Sulautumisessa syntyvän yhtiön suurin omistaja 95,83 prosenttia on Tampereen kaupunki. Tampereen teknillisen yliopiston omistusosuus on 0,20 prosenttia.

Sulautuvien yhtiöiden hallitukset ovat päättäneet esittää sulautumista, koska yhdistämällä yhtiöiden taseet ja kiinteistöosaaminen aikaansaadaan kokonaisuus, jonka avulla syntyy yhtiö, joka keskitetysti ja laajemmilla resursseilla tukee Tampereen kaupungin elinkeino-

politiikkaa ja pystyy rakennuttamalla, omistamalla ja hallinnoimalla kiinteistöjä aikaansaamaan yritystoimintaa monimuotoisesti tukevia toimintaympäristöjä.

Sulautumisessa yhtiöiden osakkeenomistajille annetaan sulautumisvastikkeena vastaanottavan yhtiön uusmerkinnässä liikkeelle laskemia 16,82 euron arvoisia osakkeita yhteensä 553 600 kappaletta omistusosuksiensa suhteessa. Sulautumisvastike on laskettu yhtiöiden 31.12.2003 tekemien tilinpäätösten perusteella siten, että sulautuvien yhtiöiden omat pääomat on laskettu yhteen ja suhteutettu omistusosuuksien suhteen. Omistusosuuksia laskettaessa on lisäksi otettu huomioon vastaanottavan yhtiön omistamien sulautuvien yhtiöiden osakkeiden vaikutus.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	1 196 449 000
2003 tilinpäätös	1 142 175 000
2002 tilinpäätös	1 090 201 068

24. Harjoittelukoulujen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuoden 2004 aikana saa tehdä sellaisia harjoittelukoulujen tiloja lisääviä vuokrasopimuksia, joista aiheutuu menoja vasta vuoden 2004 jälkeen siten, että nettomenojen lisäys on vuositason enintään 340 000 euroa.

Selvitysosa: Vuokravaltaus on suunnattu Joensuun yliopiston harjoittelukoulun uusien tilojen vuokraukseen. Tilahankkeista

aiheutuu Joensuun yliopiston harjoittelukoululle vuositason 340 000 euron lisävuokrat.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	70 556 000
2003 tilinpäätös	68 902 000
2002 tilinpäätös	67 144 000

40. Yleissivistävä koulutus

25. Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahalla saatetaan loppuun ylioppilastutkintolautakunnan tietojärjestelmän uudistaminen.

2004 III lisätalousarvio	300 000
2004 talousarvio	1 899 000
2003 tilinpäätös	1 679 000
2002 tilinpäätös	1 703 000

70. Opintotuki

58. Avustus vuokratustannusten korvaamiseen (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 108 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Lisäykset käyttösuunnitelmaan, euroa

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	Lisäys	Muutettu käyttösuunnitelma
Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö	1 460 000	+86 000	1 546 000
Opiskelija-asuntoyhteisöt	1 178 000	+22 000	1 200 000
Yhteensä	2 638 000	+108 000	2 746 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 86 000 euroa aiheutuu Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön Lappeenrannan uusien toimittilojen vuokratustannuksista ja 22 000 euroa Senaatti-kiinteistöjen opiskelija-asuntoyhteisöiltä perimien vuokrien määrän tarkentumisesta.

2004 III lisätalousarvio	108 000
2004 talousarvio	2 638 000
2003 tilinpäätös	1 460 000
2002 tilinpäätös	1 244 757

90. Taide ja kulttuuri

22. *Valtion taidemuseon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 232 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 132 000 euroa aiheutuu kiinteistöjen vuokrien indeksikorotuksista ja 100 000 euroa arvioitua korkeammista energiakustannuksista.

2004 III lisätalousarvio	232 000
2004 talousarvio	16 445 000
2003 tilinpäätös	16 562 000
2002 tilinpäätös	15 641 000

51. *Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 474 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve perustuu kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista annetun lain (1080/1983) mukaiseen tarkentuneeseen laskentaan.

2004 III lisätalousarvio	474 000
2004 talousarvio	9 956 000
2003 tilinpäätös	10 212 708
2002 tilinpäätös	1 636 000

53. *Valtionavustus tilakustannuksiin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 12 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että vuoden 2004 aikana saa tehdä sellaisia Suomen Kansallisoopperan tiloja koskevia vuokraa nostavia sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vasta vuoden 2007 jälkeen siten, että nettomenojen lisäys on vuositasolla enintään 550 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuokrien indeksitarkistuksista. Vuokravaltuuden kasvu aiheutuu Oopperatalon peruskorjauksesta.

2004 III lisätalousarvio	12 000
2004 talousarvio	12 495 000
2003 tilinpäätös	12 105 104
2002 tilinpäätös	11 916 580

54. *Valtionavustus Suomen Kansallisteatterin peruskorjauksen lainanhoitokuluihin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 39 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu arvioitua suuremmista korkomenoista.

2004 III lisätalousarvio	39 000
2004 talousarvio	3 700 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Maa- ja metsätalousministeriö

21. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 124 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan lisätarpeesta 100 000 euroa aiheutuu kuluvan vuoden tulvavahinkohakemusten nopeutettuun käsittelyyn tarvittavan määräaikaisen lisähenkilöstön palkkaamisesta. Vahinkohakemuksia arvioidaan tulevan maa- ja metsätalousministeriön käsiteltäväksi moninkertainen määrä edellisiin poikkeuksellisiin tulvavuosiin, kuten vuoteen 2000 verrattuna.

Vuoden 2004 talousarviossa otettiin Tenojoen kalastuslupamaksutuloista vuonna 2003 valtiolle kuuluvana osuutena huomioon 84 000 euroa. Tulojen ennakoitua suuremmasta kertymästä johtuen valtionosuuden määrä on 108 000 euroa, minkä johdosta määrärahan lisäys on 24 000 euroa.

2004 III lisätalousarvio	124 000
2004 talousarvio	35 557 000
2003 tilinpäätös	34 468 000
2002 tilinpäätös	31 869 999

25. Eläinlääkintähuolto (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Newcastle-taudin vastustustoimenpiteistä.

2004 III lisätalousarvio	600 000
2004 talousarvio	1 330 000
2003 tilinpäätös	1 624 115
2002 tilinpäätös	1 178 792

48. Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 000 000 euroa.

Momentin määräraha muutetaan kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuoden 2004 heinä-lokuun poikkeuksellisten tulvien aiheuttamista vahingoista. Vahinkojen kokonaismäärä nousee alustavien arvioiden mukaan noin 7 200 000 euroon. Lain mukaan korvausta voidaan myöntää enintään 80 %. Arvioidun vahinkojen kokonaismäärän perusteella korvausten määrä olisi enintään noin 5 700 000 euroa. Kun vuoden 2004 talousarviossa on tulvavahinkoihin osoitettu 841 000 euroa ja edelliseltä vuodelta siirtyvää määrärahaa on noin 837 000 euroa, käytettävissä on yhteensä 1 678 000 euroa. Lisämäärärahan tarve on siten 4 000 000 euroa. Maa- ja metsätalousministeriö päättää tarkemmasta korvaustasosta korvaushakemusten käsittelyn jälkeen, kun vahinkojen suuruus on tiedossa.

Tukijärjestelmän toimeenpano edellyttää komission hyväksyntää niiltä osin kuin korvauksia maksetaan maatalousyrityksille. Tästä kor-

vausten osasta on tehtävä valtioneutoiki-ilmoitus komissiolle.	2004 III lisätalousarvio	4 000 000
	2004 talousarvio	841 000
	2003 tilinpäätös	841 000
	2002 tilinpäätös	841 000

03. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta ja eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta

21. Lautakuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2004 III lisätalousarvio	30 000
	2004 talousarvio	624 000
Momentille myönnetään lisäystä 30 000 euroa.	2003 tilinpäätös	608 000
	2002 tilinpäätös	596 000

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarpeen lautakuntien toimintamahdollisuuksien turvaamiseksi.

12. Maa- ja puutarhatalouden tulotuet ja EU:n yhteisen maatalouspolitiikan liitännäistoimenpiteet

44. Satovahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kesän 2004 poikkeuksellisen voimakkaiden sateiden aiheuttamista satovahingoista. Ainoastaan osassa Lounais-Suomea sekä Lapissa sademäärät ovat olleet vähäisempiä. Märkyuden aiheuttamia satovahinkotapauksia on ollut huomattavasti tavanomaista enemmän.

Satovahinkojen kokonaismäärä nousee arviolta noin 21 000 000 euroon, josta satovahinkolain mukaisten korvausten arvioidaan olevan noin 13 100 000 euroa. Kun vuoden 2004

talousarviossa on satovahinkoihin osoitettu 3 400 000 euroa ja edelliseltä vuodelta siirtyvää määrärahaa on noin 700 000 euroa, käytettävissä on yhteensä 4 100 000 euroa. Lisämäärärahan tarve on siten 9 000 000 euroa.

Tukijärjestelmän toimeenpano edellyttää lisämäärärahan osalta komission hyväksyntää, joten siitä on tehtävä valtioneutoiki-ilmoitus komissiolle.

2004 III lisätalousarvio	9 000 000
2004 talousarvio	3 400 000
2003 tilinpäätös	3 400 000
2002 tilinpäätös	3 400 000

14. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen

49. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 8 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vuoden 2004 talousarviossa on maaseutuelinkeinojen korkotukeen osoitettu 32 800 000 euroa. Alhaisen korkota-

son ja lainojen myöntämisen lykkääntymisen takia korkotukea arvioidaan vuonna 2004 tarvittavan 24 800 000 euroa, joten määrärahaa voidaan vähentää 8 000 000 euroa. Lykkäänty-

minen on johtunut siitä, että komission hyväksyntä Suomen aloitus- ja investointitukiasetuksille on viivästynyt.

Korkotukilainoista valtiolle aiheutuvat vuosittaiset menot, milj. euroa

	2004	2005	2006	2007	2008	Myöh. vuodet yht.
Aikaisempien vuosien korkotukilainoista	22,2	25,0	24,0	22,5	19,8	60,2
Vuoden 2004 korkotukilainoista	2,6	6,9	7,1	6,8	5,2	19,8
Yhteensä	24,8	31,9	31,1	29,3	25,0	80,0

2004 III lisätalousarvio	-8 000 000
2004 I lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	32 800 000
2003 tilinpäätös	23 550 962
2002 tilinpäätös	26 986 269

Selvitysosa: Vuoden 2004 myöntämisvaltuus on ensimmäisen lisätalousarvion jälkeen 46 499 000 euroa. Myöntämisvaltuuden lisäys 1 400 000 eurolla johtuu vuosina 2000—2003 alueellisen maaseudun kehittämissuhteen (ALMA) hankkeisiin sidotuista varoista vapautuneen myöntämisvaltuuden uudelleenbudjetoinnista.

61. Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 10 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2004 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 47 899 000 eurolla.

Määräraha on mitoitettu kuluvaan vuoteen tarvetta vastaavaksi. Kun maksatusten siirtymisen vähentää määrärahan tarvetta, momentilta voidaan vähentää 10 000 000 euroa. Maksatusten siirtymisen lisää vastaavasti tulevien vuosien menoja.

Myöntämisvaltuuden ja määrärahan käyttö eri ohjelmiin, milj. euroa

Ohjelma	Myöntämisvaltuus			Määräraha		
	Talousarvio + I lisätalousarvio	III lisätalousarvio	Yhteensä	Talousarvio + I lisätalousarvio	III lisätalousarvio	Yhteensä
ALMA (EMOTR-T)	16,005	1,400	17,405	24,473	-2,973	21,500
Tavoite 1 (EMOTR-O)						
— Itä-Suomi	12,885	-	12,885	13,194	-0,694	12,500
— Pohjois-Suomi	7,517	-	7,517	12,011	-4,793	7,218
Leader+ (EMOTR-O)	10,092	-	10,092	10,040	-1,540	8,500
Yhteensä	46,499	1,400	47,899	59,718	-10,000	49,718

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 350 000 euroa vuonna 2005 ja 1 050 000 euroa vuonna 2006.

Vastaavat muutokset valtion rahoitusosuutta koskevassa myöntämisvaltuudessa ja määrärahoissa on tehty momentilla 30.14.62.

2004 III lisätalousarvio	-10 000 000
2004 I lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	59 718 000
2003 tilinpäätös	37 218 104
2002 tilinpäätös	26 226 317

62. *Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2004 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 66 952 000 eurolla.

Momentin määräraha muutetaan kolmevuotiseksi siirtomäärärahaiksi.

Selvitysosa: Vuoden 2004 talousarvion myöntämisvaltuus on ensimmäisen lisätalousarvion jälkeen 64 123 000 euroa. Myöntämisvaltuuden lisäys 2 829 000 eurolla johtuu vuosina 2000—2003 alueellisen maaseudun kehittämisohjelman (ALMA) hankkeisiin sidotuista varoista vuonna 2004 vapautuneen myöntämisvaltuuden uudelleenbudjetoinnista.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 707 000 euroa vuonna 2005 ja 2 122 000 euroa vuonna 2006.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 I lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	89 792 000
2003 tilinpäätös	50 742 991
2002 tilinpäätös	38 876 667

31. Metsätalouden edistäminen ja valvonta

44. *Tuki puuntuotannon kestävyden turvaamiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2004 saa tehdä kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaisia tukipäätöksiä enintään 67 500 000 eurolla, mistä saa aiheutua valtiolle menoja myös myöhempinä vuosina.

Selvitysosa: Vuoden 2004 talousarviossa on osoitettu myöntämisvaltuutta kuluvalle vuodelle 66 500 000 euroa. Lisävaltuus ja li-

sämääräraha aiheutuvat mm. nuoren metsän hoitotoista, energiapuun korjuusta ja haketuksista.

Valtuuden lisäyksestä ei aiheudu menoja tuleville vuosille.

2004 III lisätalousarvio	1 000 000
2004 I lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	62 895 000
2003 tilinpäätös	69 151 993
2002 tilinpäätös	48 102 620

41. Kala-, riista- ja porotalous

42. *Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää merihylkeiden kalastukselle vuosina 2000—2001 aiheuttamista vahingoista maksettaviin korvauksiin aiemmin myönnettyjen korvausten lisäksi

edellyttäen, että komissio antaa luvan korvausten maksamiseen.

Selvitysosa: Komissio antoi vuonna 2002 Suomelle luvan maksaa hyljevahinkokorvauksia vuosilta 2000—2001 Suomen esittämän vahinkoarvion mukaisesti 2 670 000 euroa. Tätä määrää saadaan komission asetuksen mukaan ylittää 20 prosentilla. Korvaukset tuli maksaa 12.5.2003 mennessä. Komission kanssa käydyt keskustelut osoittavat, että määräaikaan on mahdollista saada pidennystä. Vahinkojen määrä täsmentyi myöhemmin noin 7 400 000 euroksi. Korvauksia pystyttiin talousarvion määrärahan puitteissa maksamaan vain 1 700 000 euroa, mikä on noin 22 % toteutusta kokonaisvahingoista. Eduskunta edellytti vuoden 2004 talousarvion yhteydessä, että hallitus käynnistää EU-komission kanssa neuvottelut vuosien 2000 ja 2001 hyljevahinkokorvausten loppuerien maksatuksesta ja esittää tarvittavat lisämäärärahat tarkoitukseen lisätalousarviossa.

2004 III lisätalousarvio	1 000 000
2004 talousarvio	2 300 000
2003 tilinpäätös	2 300 000
2002 tilinpäätös	2 859 000

52. Tenojoen kalastuslupamaksut ja viehekalastusmaksut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 382 000 euroa.

Selvitysosa: Vuoden 2004 talousarviossa arvioitiin Tenojoen kalastusmaksutuloja kertyvän 336 000 euroa. Vuoden 2003 tilinpäätöksen mukaan tuloja kertyi 51 606 euroa talousarviossa arvioitua enemmän. Kun kalastuslupatuloista on palautettu noin 3/4 osakas-

kunnille ja yksityisille vesialueen omistajille, on ennakoitua suuremmasta kertymästä johtuva määrärahan lisätarve 27 000 euroa.

Vuoden 2004 talousarviossa arvioitiin viehekalastusmaksutuloiksi 2 016 000 euroa. Vuoden 2003 tilinpäätöksen mukaan tuloja kertyi 323 000 euroa talousarviossa arvioitua enemmän. Maksun kannosta valtiolle aiheutuneet kulut vuonna 2003 olivat 31 490 euroa pienemmät kuin mitä talousarviossa oli arvioitu. Kun viehekalastusmaksutulot palautetaan kalastuslain 89 a §:n nojalla maksun kannosta ja varojenjakamisesta aiheutuneilla kuluilla vähennettynä kalenterivuositain jälkikäteen vesialueiden omistajille, on määrärahan lisätarve viehekalastusmaksutulojen osalta 355 000 euroa.

2004 III lisätalousarvio	382 000
2004 talousarvio	2 284 000
2003 tilinpäätös	2 359 327
2002 tilinpäätös	2 232 863

62. Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 I lisätalousarvio	1 000 000
2004 talousarvio	14 289 000
2003 tilinpäätös	14 600 000
2002 tilinpäätös	14 514 000

51. Vesivarojen käyttö ja hoito

77. *Vesistö- ja vesihuoltotyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 800 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vesistö rakenteiden kiireellisten perustamistoimenpiteiden nopeuttamisesta, kesän 2004 tulvien perusteella tarpeelliseksi osoittautuneiden tulvasuojelutöiden hankko kohtaisesta suunnittelusta sekä poikkeuksellisiin vesitilanteisiin varautumiseksi tarvittavista kiireellisistä vesihuoltotöistä. Erityistä tarvetta aiheutuu Siikajoen vesistössä olevan

Uljuan tekoaltaan patojen perustamustoista. Toimenpiteiden avulla parannetaan varautumista suuriin tulviin. Lisämäärärahalla toteutettavien toimenpiteiden investointivaiheen työllisyysvaikutus on yhteistyösapuolten osuus mukaan luettuna noin 35 henkilötyövuotta.

2004 III lisätalousarvio	1 800 000
2004 talousarvio	14 865 000
2003 tilinpäätös	16 565 000
2002 tilinpäätös	14 565 000

61. Maanmittauslaitos

40. *Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 500 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan lisätarve aiheutuu uusjakotoiminnan laajentumisesta. Määrärahan arvioidaan jakautuvan siten, että asianosaisilta takaisin perittävä osuus on noin

630 000 euroa ja valtion lopulliseksi menoksi jää noin 870 000 euroa.

2004 III lisätalousarvio	1 500 000
2004 talousarvio	3 000 000
2003 tilinpäätös	3 000 000
2002 tilinpäätös	2 859 000

Pääluokka 31 LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Liikenne- ja viestintäministeriö

<p>22. <i>Tutkimus ja kehittäminen</i> (siirtomääräraha 3 v) Momentille myönnetään lisäystä 17 000 euroa. <i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu EU:n myöntämästä ERA-NET Transport tutkimushankkeen toisen maksuerän mi-</p>	<p>nisteriön maksuosuudesta. Vastaava tulo on merkitty momentille 12.31.99.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>2004 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">17 000</td> </tr> <tr> <td>2004 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">197 000</td> </tr> <tr> <td>2004 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">6 850 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">8 211 000</td> </tr> <tr> <td>2002 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">9 755 000</td> </tr> </table>	2004 III lisätalousarvio	17 000	2004 I lisätalousarvio	197 000	2004 talousarvio	6 850 000	2003 tilinpäätös	8 211 000	2002 tilinpäätös	9 755 000
2004 III lisätalousarvio	17 000										
2004 I lisätalousarvio	197 000										
2004 talousarvio	6 850 000										
2003 tilinpäätös	8 211 000										
2002 tilinpäätös	9 755 000										

24. Tiehallinto

<p>21. <i>Perustienpito</i> (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 878 000 euroa. Vuoden 2003 talousarviossa momentille budjetoidusta 606 264 000 euron kaksivuotisesta siirtomäärärahasta käyttämättä oleva osa 378 000 euroa peruutetaan. <i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 500 000 euroa aiheutuu sateiden vaurioittamisten peruskorjauksesta ja 378 000 euroa vuoden 2003 talousarviossa budjetoidun EU:n aluekehitysrahastosta rahoitettavien hankkeiden kansallista käyttämätöntä osuutta vastaavan määrärahan uudelleenbudjetoinnista. Määrärahan peruuttaminen on huomioitu momentin 12.39.04 tulokertymässä.</p>	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>2004 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">878 000</td> </tr> <tr> <td>2004 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">5 000 000</td> </tr> <tr> <td>2004 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">583 326 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">606 262 100</td> </tr> <tr> <td>2002 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">620 917 000</td> </tr> </table> <p>76. <i>Tielain mukaiset maa-alueiden hankinnat ja korvaukset</i> (arviomääräraha) Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa. <i>Selvitysosa:</i> Lisämääräraha on tarkoitus käyttää tietoimitusten aikaistumisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>2004 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 000 000</td> </tr> <tr> <td>2004 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">23 546 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">20 164 533</td> </tr> <tr> <td>2002 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">19 328 969</td> </tr> </table>	2004 III lisätalousarvio	878 000	2004 I lisätalousarvio	5 000 000	2004 talousarvio	583 326 000	2003 tilinpäätös	606 262 100	2002 tilinpäätös	620 917 000	2004 III lisätalousarvio	1 000 000	2004 talousarvio	23 546 000	2003 tilinpäätös	20 164 533	2002 tilinpäätös	19 328 969
2004 III lisätalousarvio	878 000																		
2004 I lisätalousarvio	5 000 000																		
2004 talousarvio	583 326 000																		
2003 tilinpäätös	606 262 100																		
2002 tilinpäätös	620 917 000																		
2004 III lisätalousarvio	1 000 000																		
2004 talousarvio	23 546 000																		
2003 tilinpäätös	20 164 533																		
2002 tilinpäätös	19 328 969																		

78. Eräät tiehankkeet (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 10 279 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että Tiehallinto oikeutetaan solmimaan hankkeen vt 5 Joroinen—Varkaus aikaisempiä vuosina myönnetyn 27,0 milj. euron sopimusvaltuuden sijasta 28,0 milj. euron sopimusvaltuus.

Selvitysosa: Joroinen—Varkaus-hankkeen sopimusvaltuuden lisäys 1,0 milj. eurolla aiheutuu lentopommien raivauksesta ja varalaskupaikan sisällyttämisestä hankkeeseen. Hankkeen määrärahan lisäys on 2 200 000 euroa.

Lisäksi vähennetään 2 000 000 euroa Lohja—Lohjanharju -hankkeesta, 3 000 000 euroa Tampereen läntinen kehätie, 1. rakennusvaihe -hankkeesta ja 2 000 000 euroa Nuijamaan raja-aseman tieyhteys -hankkeesta rakentamisen ennakoitua hitaamman etenemisen johdosta sekä 4 979 000 euroa Jyväskylä—Kirri -hankkeesta ja 500 000 euroa Raision kohta -hankkeesta kuluvan vuoden määräraharajapienentämisen johdosta. Edellä mainittujen hankkeiden sopimusvaltuudet eivät muutu.

Edellä olevan johdosta momentilta voidaan vähentää 10 279 000 euroa.

Muutokset hanke-erittelyyn

	Valmis	Sopimus-		Määrärahan			
		Sopimus- valtuus milj. €	valtuuden lisäys milj. €	Määrärahaa budjetoitu milj. €	Määräraha v. 2004 milj. €	vähennys / lisäys milj. €	Rahoitustarve myöhemmin milj. €
KESKENERÄISET TIEHANKKEET							
E 18 Lohja—Lohjanharju	2005	58,9	-	1,6	23,0	-2,0	36,3
Vt 3 Tampereen läntinen kehätie, 1. rakennusvaihe	2006	57,0	-	2,5	26,0	-3,0	31,5
Vt 4 Jyväskylä—Kirri	2005	21,0	-	1,5	13,0	-5,0	11,5
Vt 5 Joroinen—Varkaus	2005	27,0	1,0	2,5	11,5	+2,2	11,8
Vt 8 Raision kohta	2004	14,0	-	4,0	7,9	-0,5	2,6
Vt 13 Nuijamaan raja- aseman tieyhteys	2005	14,5	-	2,3	7,3	-2,0	6,9
Yhteensä		192,4	1,0	14,4	88,7	-10,3	100,6

2004 III lisätalousarvio	-10 279 000
2004 talousarvio	103 300 000
2003 tilinpäätös	12 213 527
2002 tilinpäätös	614 321

79. Jälkirahoitus-, kokonaisrahoitus- ja elinkaarihoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 764 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentilta voidaan maksaa ensi kertaa vuoden 2001 talousarvioon otetun Orivesi—Muurame -tien laajennushankkeen 43 728 861

euron sopimusvaltuuden ylittämistä 3 763 942 eurolla aiheutuneet menot.

Selvitysosa: Tieosuus vt 9 Orivesi—Muurame on avattu liikenteelle ja hanke on kokonaisuudessaan toteutettu. Sopimusvaltuuden ylitys johtuu muun muassa lisätöistä, joita ei suunnitelmissa ollut otettu riittävästi huomioon. Vastaavia kustannussäästöjä hankkeen aikana ei ollut enää mahdollista saavuttaa.

2004 III lisätalousarvio	3 764 000
2004 I lisätalousarvio	2 000 000
2004 talousarvio	36 300 000
2003 tilinpäätös	78 106 000
2002 tilinpäätös	64 717 000

30. Merenkululaitos

21. Merenkululaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 700 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Saimaan kanavamuseon tuki Oy:n osakepääoman korottamiseen.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaan soveltuvien monitoimimurtajapalvelujen hankintaan liittyvän kilpailun avaamisen suunnit-

telusta ja toteuttamisesta sekä tarjouskilpailun järjestämisestä.

Momentin käyttöperustelujen täydennyksellä mahdollistetaan Saimaan kanavamuseotuki Oy:n osakepääoman korotuksen Merenkululaitoksen osuuden maksaminen momentin määrärahasta.

2004 III lisätalousarvio	700 000
2004 talousarvio	16 815 000
2003 tilinpäätös	19 396 000
2002 tilinpäätös	13 011 000

40. Ratahallintokeskus

76. Rataverkon maa-alueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 060 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu käyttämään Kerava—Lahti -oikoradan maa-alueiden lunastamiseen.

2004 III lisätalousarvio	2 060 000
2004 talousarvio	1 120 000
2003 tilinpäätös	3 381 137
2002 tilinpäätös	2 319 908

77. Rataverkon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että Ratahallintokeskus oikeutetaan solmi- maan hankkeen Oulu—Rovaniemi, sähköistys aikaisempina vuosina myönnetyn 46,4 milj. euron sopimusvaltuuden sijasta 46,9 milj. euron sopimusvaltuus.

Selvitysosa: Hankkeen Oulu—Rovaniemi, sähköistys sopimusvaltuuden ja määrärahan lisäys 0,5 milj. euroa aiheutuu Rovaniemen ratapihatöiden sisällyttämisestä hankkeeseen.

Muutokset hanke-erittelyyn

	Valmis	Kustannus- arvio milj. €	Sopimus- valtuuden		Arvioidut		
			lisäys milj. €	Käytetty milj. €	kust. v. 2004 milj. €	Määrärahan lisäys milj. €	Rahoitustarve myöhemmin milj. €
Oulu—Rovaniemi, sähköistys	2004	46,4	0,5	33,5	12,9	0,5	-

2004 III lisätalousarvio	500 000	<i>Selvitysosa</i> : Lisämäärärahan tarpeesta
2004 talousarvio	21 400 000	20 000 000 euroa aiheutuu hankkeen Kera-
2003 tilinpäätös	30 400 000	va—Lahti -oikorata rakennustöiden ja
2002 tilinpäätös	44 829 000	3 500 000 euroa hankkeen Oulu—Iisalmi/Var-

78. *Eräät ratahankkeet* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 23 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta
20 000 000 euroa aiheutuu hankkeen Kera-

va—Lahti -oikorata rakennustöiden ja

3 500 000 euroa hankkeen Oulu—Iisalmi/Var-

tius, sähköistystyön etenemisestä ennakoitua

nopeammin. Hankkeiden sopimusvaltuudet ei-

vät muutu.

Lisäykset hanke-erittelyyn

	Valmis	Määrärahaa		Määrärahan lisäys milj. €	Rahoitustarve myöhemmin milj. €
		Sopimus- valtuus milj. €	budjetoitu aiemmin milj. €		
KESKENERÄISET HANKKEET					
Oulu—Iisalmi/Vartius, sähköistys	2006	70,6	10,2	13,9	43,0
Kerava—Lahti, oikorata	2006	331,0	98,2	104,2	108,6
Yhteensä		401,6	108,4	118,1	151,6

2004 III lisätalousarvio	23 500 000	sesta siirtomäärärahasta käyttämättä oleva osa
2004 talousarvio	128 800 000	21 100 000 euroa peruutetaan.
2003 tilinpäätös	102 770 850	<i>Selvitysosa</i> : Lisämäärärahan tarve ai-
2002 tilinpäätös	35 080 530	heutuu hankkeen ennakoitua hitaammasta

79. *Radioverkon rakentaminen* (siirtomäärä-
raha 3 v)

Momentille myönnetään 21 100 000 euroa.
Vuoden 2002 talousarviossa momentille

budjetoidusta 32 900 000 euron kolmevuoti-

2004 III lisätalousarvio

21 100 000

2004 talousarvio

—

2002 tilinpäätös

32 900 000

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot

19. <i>Liikenne- ja viestintäministeriön hallin-</i>	2004 III lisätalousarvio	8 157 000
<i>nonalan arvonlisäveromenot</i> (arviomääräraha)	2004 II lisätalousarvio	5 500 000
Momentille myönnetään lisäystä 8 157 000	2004 I lisätalousarvio	4 890 000
euroa.	2004 talousarvio	278 000 000
<i>Selvitysosa</i> : Lisämäärärahan tarve ai-	2003 tilinpäätös	288 586 196
heutuu ehdotetuista määrärahamuutoksista.		

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus liikenne- ja viestintäministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 435 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksupusteisena.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettavien tavoite 1- ja 2 -ohjelmien sekä yhteisöaloitehankkeiden käynnistyksen viivästy-
mistä.

2004 III lisätalousarvio	-435 000
2004 I lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	6 664 000
2003 tilinpäätös	4 320 843

78. Vuosaaren sataman liikenneväylien rakentaminen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 5 700 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennyk-
sestä 2 300 000 euroa aiheutuu maanlunastus-
ten, 2 200 000 euroa tunnelitöiden sekä
1 200 000 euroa toisen ruoppausurakan enna-
koitua hitaammasta etenemisestä. Hankkeen
sopimusvaltuus ei muutu.

2004 III lisätalousarvio	-5 700 000
2004 talousarvio	51 000 000
2003 tilinpäätös	8 023 292

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Teknologiapolitiikka

Valtion teknillisellä tutkimuskeskuksella (VTT) on oikeus merkitä osakkeita VTT:n ja Flanders Interuniversity Institute for Biotechnology'n (VIB) yhteisesti perustettavaan osakeyhtiöön ja sijoittamaan osakepääoman maksuna apporttina VTT:n omistamia patenteja. Yhtiö toimisi Suomessa ja toimialana olisi kasvipäristöjen lääkeainemolekyylisen biotekninen tuottaminen.

Selvitysosa: VTT Biotekniikka ja belgialainen VIB Department of Plant Systems ovat kehittäneet ja patentoineet teknologian, jonka avulla kasvisoluissa voidaan tuottaa kallisarvoisia lääkeaineita. Osapuolet suunnittelevat yhteisen osakeyhtiön perustamista. Yhtiö toimisi Suomessa. Perustettavaan yritykseen tulisivat osakkaiksi VTT ja VIB, kansallisia pääomarahioittajia sekä hankkeen avainhenkilöitä. VTT ja VIB käyttäisivät osakepääoman merkittämiseen omistamansa ko. hankkeeseen liittyvät patentit.

29. *FinChi-innovaatiokeskuksen perustaminen ja käynnistäminen Shanghaissa* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Shanghaihin perustettavan Suomi-Kiina (FinChi) -innovaatiokeskuksen pilottihankkeen käynnistämiseen, toiminta- ja projektikuluihin.

Selvitysosa: Suomen osuus globaalista tutkimus- ja kehitystoiminnasta on alle yhden prosentin, mistä syystä Suomi on riippuvainen kansainvälisestä tutkimus- ja teknologiaosaamisesta. Suomen innovaatioympäristölle on varmistettava vahvat osaamisverkostot niin johtaviin teollisuusmaihin kuin nopeasti nouseviin teknologiakeskittymiin. Innovaatiokeskusten ja muiden yhteistyöverkostojen järjestelmällinen luominen kasvaville markkinoille on keskeinen osa innovaatioympäristön kansainvälistymistä, jolla edistetään molempiin

suuntiin tapahtuvaa osaamisen siirtymistä ja ulkomaisia investointeja Suomeen.

Shanghaihin perustettava FinChi-innovaatiokeskus on pilottihanke, josta saatujen kokemusten perusteella voidaan kehittää vastaavanlaisia yhteistyömalleja myös muille kasvu- ja osaamisalueille. Valtion rahoitusta tarvitaan hankkeeseen liittyvien alkuvaiheen taloudellisten riskien ja Kiinan haastavan toimintaympäristön takia.

Tarkoitus on, että hallituskaudella tähän tarkoitukseen ei enää lisä varoja myönnetä. Hankkeen jatkorahoitus hoidetaan yksityisen rahoituksen avulla.

Määrärahan käytön arvioitu jakautuminen

Määrärahan käytön arvioitu jakautuminen	€
Henkilöstömenot	300 000
Toimitilamenot	300 000
Projektirahoitus	400 000
Yhteensä	1 000 000

Lisätalousarvioesityksen valmisteluun liittyen kauppa- ja teollisuusministeriö on alustavasti asettanut toiminnalle seuraavat tulostavoitteet:

Vaikuttavuus

— Suomen kansainvälinen kilpailukyky paranee uusien yhteistyömuotojen ansiosta.

— Suomen kansainvälinen tunnettuus lisääntyy ja Suomeen saadaan lisää ulkomaisia investointeja.

— Osaamisperusteisten pk-yritysten kansainvälistymismahdollisuudet paranevat.

2004 III lisätalousarvio

1 000 000

30. Yrityspolitiikka

21. Patenti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentin määräraha muutetaan kolmevuotiseksi siirtomäärärahasiksi.

Selvitysosa: Kaksivuotisen siirtomäärärahan muuttaminen kolmevuotiseksi luo osaltaan edellytyksiä korvata nykyinen kaupparekisterijärjestelmä uudella tietojärjestelmällä, joka sisältää myös säätiörekisterin, yrityskiinnitysjärjestelmän sekä tilinpäätösten kuva-arkiston.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	1 027 000
2003 tilinpäätös	-545 302
2002 tilinpäätös	-133 165

40. Haja-asutusalueiden vähittäiskauppojen investointituki (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston asetuksessa tarkemmin määriteltävin perustein haja-asutusalueiden vähittäiskauppojen investointihankkeisiin.

Selvitysosa: Määräraha on osittain alueiden kehittämislaisissa tarkoitettua alueiden kehittämisen rahoitusta.

Määrärahasta on tarkoitus rahoittaa yrittäjyyden politiikkaohjelmaa.

Vuoden 2003 toisessa lisätalousarviossa haja-asutusalueiden vähittäiskauppojen investointitukeen myönnettiin 2 000 000 euroa.

Myönnetty määräraha ei riitä kattamaan sitä tarvetta, joka tukijärjestelmään kohdistuu.

Tuen tarkoituksena on haja-asutusalueiden palveluvarustuksen säilyttäminen ja kehittäminen. Tuella pyritään turvaamaan haja-asutusalueiden vähittäiskauppojen toiminnan jatkuvuus sekä kehittämään niiden palveluja monipuolisemmiksi. Investointitukea voidaan myöntää kyläkauppojen, myymäläautojen sekä myymäläveneiden investointihankkeisiin, joilla uudistetaan myymälää ja sen kalustoa sekä lisätään mahdollisuuksien mukaan lähi-seudun asukkaiden tarvitsemia oheispalveluita. Investointituen lisäys on kertaluonteinen eikä tällä hallituskaudella tulla valtion menoja nettomääräisesti enää lisäämään tähän tarkoitukseen.

2004 III lisätalousarvio	1 800 000
2003 tilinpäätös	2 000 000

45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että yritystoiminnan tukemisesta annetun lain mukaista investointitukea, pk-yritysten kehittämistukea, yritysten toimintaympäristötukea sekä maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin investointi- ja kehittämistukea saa vuonna 2004 myöntää yhteensä 21 419 000 euroa.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden 750 000 euron lisäys perustuu Kainuun elinkeinopoliittisen työryhmän mittaustekniikan kehittämistä koskevan esityksen toteuttami-

seen. Mittaustekniikan kehittämishankkeen tavoitteena on vahvistaa tutkimus- ja teknologiansiirtotoimintaa mahdollistaen kainuulaisille yrityksille paremmat edellytykset tutkimustoiminnassa kehitettyjen teknologioiden soveltamiseen ja kaupallistamiseen. Lisäksi hankkeen tavoitteena on kehittää alueen tutkimusympäristöjä niin, että kehitettyjä mittausteknologioita voidaan soveltaa uusilla alueilla kuten liikuntateknologiassa ja ympäristötekniikassa.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 200 000 euroa vuonna 2005, 300 000 euroa vuonna 2006, 200 000 euroa vuonna 2007 ja 50 000 euroa vuonna 2008.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 I lisätalousarvio	600 000
2004 talousarvio	18 206 000
2003 tilinpäätös	17 227 350
2002 tilinpäätös	13 540 423

46. *Avustus telakkateollisuuden kilpailuedellytysten turvaamiseksi* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 13 660 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston asetuksessa tarkemmin vahvistettujen perusteiden mukaan avustusten maksamiseen suomalaisille telakkayhtiöille uusien aluksien rakentamiseen ja peruskorjauksiin.

Selvitysosa: Hallitus on päättänyt jatkaa EU-tukijärjestelmän käyttöä Suomessa telakkateollisuuden kilpailuetujen turvaamiseksi. Telakkateollisuudelle myönnettäviä tukia

säätelee EU:ssa telakkatukiasetus. EU:n väliaikaisen tukijärjestelmän voimassaoloaika päättyy 31.3.2005, johon asti myös Suomen tukijärjestelmä on voimassa. Vuonna 2004 avustuksia saa myöntää siten, että alusten rakentamis- ja peruskorjaussopimusten yhteenlaskettu arvo on enintään 228 400 000 euroa. Avustusta saa myöntää enintään 6 % aluksen sopimushinnasta.

Tilausten työllistäväksi vaikutukseksi arvioidaan noin 1 500 henkilötyövuotta.

Määrärahan käyttö jakautuu valtioneuvoston asetuksen säännösten nojalla. Tuen maksaminen on jaksotettu aluksen valmistuksen mukaisesti.

2004 III lisätalousarvio	13 660 000
--------------------------	------------

62. *EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 113 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 82 324 000 eurosta 83 437 000 euroon.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden ja arviomäärärahan 1 113 000 euron lisäystarve johtuu Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) teknisen avun lisäyksestä tavoite 2 -ohjelmissa sekä Euroopan sosiaalirahastosta (ESR) osarahoitettujen ohjelmien tulo-osuuden lisärahoitustarpeesta.

Myöntämisvaltuus kauden 2000—2006 ohjelmissa v. 2004 (euroa)

	Talousarvio	III lisätalousarvio	Yhteensä
	+ I lisätalousarvio		
Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)			
Tavoite 1	34 900 000	-	34 900 000
Tavoite 2	27 167 000	13 000	27 180 000
Yhteisöaloite Interreg	1 250 000	-	1 250 000

Euroopan sosiaalirahasto (ESR)

Tavoite 1	2 066 000	-	2 066 000
Tavoite 2	1 894 000	-	1 894 000
Tavoite 3	11 701 000	-	11 701 000
Yhteensä	78 978 000	13 000	78 991 000
Tulot	3 346 000	1 100 000	4 446 000
Kaikki yhteensä	82 324 000	1 113 000	83 437 000

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan menoja 17 857 000 euroa vuonna 2004, 36 127 000 euroa vuonna 2005, 23 474 000 euroa vuonna 2006 ja 5 979 000 euroa vuonna 2007.

2004 III lisätalousarvio	1 113 000
2004 I lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	76 000 000
2003 tilinpäätös	68 463 984
2002 tilinpäätös	66 777 674

63. Velkakonversiosta aiheutuvien maksusuoritusten hoitaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 25 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen ja Venäjän federaation välillä tehtävään noin 30 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruiseen velkakonversiosopimukseen liittyvien maksusuoritusten maksamiseen valtiontakuurahastolle. Tällä siirtomäärärahalla tai muuten maksettavia tavara- ja palveluhankintoja koskevia sopimuksia saa tehdä enintään 30 miljoonan Yhdysvaltain dollarin arvosta.

Selvitysosa: Suomen ja Venäjän federaation välillä on tarkoitus päästä sopimukseen uudesta noin 30 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruudesta velkakonversiojärjestelystä vuoden 2004 loppuun mennessä tai viimeistään vuoden 2005 alkupuolella. Sopimuksen mukaan Venäjän julkista velkaa Suomelle kuitattaisiin maahamme tulevilla tavara- ja palvelutoimituksilla.

Vuosina 2005—2007 kauppa- ja teollisuusministeriö tai sen valtuuttamat osapuolet saavat tehdä tavara- tai palveluhankintoja koskevia sopimuksia yhteensä enintään noin 30 miljoonan Yhdysvaltain dollarin määrästä (noin 25 000 000 euron arvosta) siten kuin vuonna 2004 tai 2005 allekirjoitettavassa Suomen ja Venäjän federaation välisessä sopimuksessa entiseltä Neuvostoliitolta olevien velkasaatavien osittaisesta hoitamisesta sovitaan. Tarkoituksena on, että osapuolten toimivaltaiset viranomaiset tulisivat sopimaan velan maksamista varten toimitettavien tavaroiden ja palveluiden luettelosta viimeistään kolmen kuukauden kuluttua sopimuksen allekirjoittamisesta.

Valtuuden käytöstä vuosina 2004—2006 aiheutuvat menot maksetaan nyt ehdotettavasta määrärahasta. Valtuuden käytöstä vuoden 2006 jälkeen mahdollisesti aiheutuvat menot on budjetoitava myöhemmin. Kokonaismenot ovat yhteensä 25 milj. euroa.

Konversiojärjestelyistä aiheutuvat suoritukset on tarkoitus pääosin maksaa valtiontakuurahastolle vuoden 2006 loppuun mennessä.

Venäjältä tulevien tavara- ja palvelutoimitusten maksu on tarkoitus hoitaa kuittaamalla valtiontakuurahaston taseessa olevaa entisen Neuvostoliiton velkaa Finnvera Oyj:n avaaman erityistilin kautta. Konvertoitavat velat ovat valtiontakuurahaston tilinpäätöksessä saamia Venäjältä, jotka konversion yhteydessä muuttuvat saamisiksi Suomen valtiolta.

2004 III lisätalousarvio	25 000 000
--------------------------	------------

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

21. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 13 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 33.07.50.

2004 III lisätalousarvio	13 000
2004 talousarvio	33 720 000
2003 tilinpäätös	32 472 000
2002 tilinpäätös	32 046 000

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sosiaali- ja terveysministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 I lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	5 511 000
2003 tilinpäätös	2 378 911
2002 tilinpäätös	1 265 695

07. Työterveyslaitos

50. Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 13 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys on siirtoa momentille 33.01.21.

2004 III lisätalousarvio	-13 000
2004 talousarvio	37 175 000
2003 tilinpäätös	35 335 000
2002 tilinpäätös	34 320 000

08. Kansanterveyslaitos

21. Kansanterveyslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu infektioiden torjunnan tehostamisesta. Lisämäärärahaa käytetään terveydenhuollon palvelujärjestelmän kouluttamiseen, ohjauk-

seen ja kehittämisprojektien tukeen sekä MRSA -erityislaboratoriotutkimusten tekemiseen tarvittavan asiantuntijahenkilökunnan palkkaukseen ja muihin menoihin. Lisämääräraha on kertaluonteinen.	2004 III lisätalousarvio	200 000
	2004 talousarvio	33 200 000
	2003 tilinpäätös	28 855 000
	2002 tilinpäätös	27 745 000

15. Perhekustannusten tasaus

51. *Äitiysavustus ja valtion tuki kansainväliseen lapseksiottamiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kansainvälisestä lapseksiottamisesta aiheutuviin kustannuksiin maksettavien tukien arvioitua suuremmasta määrästä.

2004 III lisätalousarvio	200 000
2004 talousarvio	10 900 000
2003 tilinpäätös	10 935 000
2002 tilinpäätös	9 900 000

53. *Eräät valtion korvattavat perhe-etuudet* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 800 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu lasten kotihoidon tukea saavien perheiden määrää koskevan arvion tarkentumisesta.

2004 III lisätalousarvio	-800 000
2004 talousarvio	1 500 000
2003 tilinpäätös	774 909

17. Työttömyysturva

50. *Valtionosuus työttömyyskassoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 47 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu etuusmenoarvion tarkentumisesta.

2004 III lisätalousarvio	47 000 000
2004 talousarvio	563 000 000
2003 tilinpäätös	562 000 000
2002 tilinpäätös	516 674 507

51. *Työttömyysturvalain mukainen perusturva* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 13 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu etuusmenoarvion tarkentumisesta.

2004 III lisätalousarvio	13 000 000
2004 talousarvio	86 000 000
2003 tilinpäätös	95 700 000
2002 tilinpäätös	70 500 000

53. *Valtionosuus työttömän omaehtoisen koulutuksen toimeentuloturvasta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu etuusmenoarvion tarkentumisesta.

2004 III lisätalousarvio	2 500 000
2004 talousarvio	9 000 000
2003 tilinpäätös	3 612 293
2002 tilinpäätös	2 200 000

19. Eläkevakuutus

51. Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	2004 III lisätalousarvio	-7 000 000
Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.	2004 talousarvio	70 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu etuusmenoarvion tarkentumisesta.	2003 tilinpäätös	46 581 641
	2002 tilinpäätös	53 200 000
2004 III lisätalousarvio	3 000 000	
2004 talousarvio	411 000 000	
2003 tilinpäätös	403 800 000	
2002 tilinpäätös	393 400 000	
52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	2004 III lisätalousarvio	11 000 000
Momentilta vähennetään 7 000 000 euroa.	2004 talousarvio	1 097 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Määrärahan vähennys aiheutuu eläkemenoarvion sekä avoimien maksujen arvion tarkentumisesta.	2003 tilinpäätös	989 648 698
	2002 tilinpäätös	1 015 893 002

28. Muu toimeentuloturva

50. Sotilasavustus (arviomääräraha)	51. Maahanmuuttajan erityistuki (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.	Momentilta vähennetään 3 600 000 euroa.
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu sotilasavustusten arvioitua suuremmasta määrästä.	<i>Selvitysosa:</i> Määrärahan vähennys aiheutuu maahanmuuttajien erityistuen saajien määrää koskevan arvion tarkentumisesta.
2004 III lisätalousarvio	500 000
2004 talousarvio	14 270 000
2003 tilinpäätös	12 410 000
2002 tilinpäätös	13 800 000
2004 III lisätalousarvio	-3 600 000
2004 talousarvio	19 680 000
2003 tilinpäätös	3 500 000

32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

31. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennen vuotta 2004 hyväksytyjen hankkeiden toteuttamisajankohtien muutoksista.
Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.	

2004 III lisätalousarvio	300 000
2004 I lisätalousarvio	1 400 000
2004 talousarvio	4 900 000
2003 tilinpäätös	15 934 082
2002 tilinpäätös	26 288 870

36. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös tartun-

tatautilain (583/1986) mukaisten tartuntatauti-
tien hoitovalmiuden lisäämisestä aiheutuviin
kustannuksiin suoritettavan valtionavustuksen
maksamiseen sairaanhoitopiireille enintään
2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Valtionavustusta makset-
taisiin kullekin sairaanhoitopiirille tartuntatauti-
tien hoidon edellyttämän hoitovalmiuden pa-
rantamiseen erillisen hakemuksen perusteella.

2004 III lisätalousarvio	2 000 000
2004 talousarvio	50 330 000
2003 tilinpäätös	16 030 000

53. Terveiden edistäminen ja terveysturvonta

24. Tartuntatauti-
tien valvonta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten,
että määrärahaa saa myös käyttää enintään
yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstö-
määrän palkkaamiseen ja siitä aiheutuvien
muiden menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä ole-
van johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	1 360 000
2003 tilinpäätös	1 359 172
2002 tilinpäätös	1 087 283

57. Lomatoiminta

40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien lo-
mituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve ai-
heutuu ennakoitua suuremmasta lomituspäivä-
kustannusten noususta aiheutuneesta loppueri-

en määrän kasvusta ja palkkamenojen jakso-
tuksen muutoksista lomituspalvelujen
järjestämisen keskittämisen yhteydessä.

2004 III lisätalousarvio	5 500 000
2004 talousarvio	187 000 000
2003 tilinpäätös	186 100 000
2002 tilinpäätös	171 597 967

Pääluokka 34 TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus

61. Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 473 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Lisäksi momentin perustelujen viides kappale muutetaan seuraavaksi:

Määrärahaa saa yhdessä hallinnonalojen vastinrahoitusmomenttien määrärahojen kanssa käyttää myös Euroopan sosiaalirahaston osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 136 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen teknisen avun varoin.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu aiempien vuosien ennakoitua suuremmista sitoumusten maksatuksista vuonna 2004.

2004 III lisätalousarvio	4 473 000
2004 I lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	132 827 000
2003 tilinpäätös	121 867 434
2002 tilinpäätös	108 065 713

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 4 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 82 934 000 eurosta 82 939 000 euroon.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu aiempien vuosien ennakoitua pienemmistä sitoumusten maksatuksista. Myöntämisvaltuuden kasvu 5 000 eurolla aiheutuu ohjelmien suoritusvarauksen käyttöönotosta.

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 31 383 000 euroa vuonna 2004, 38 338 000 euroa vuonna 2005 ja 13 218 000 euroa vuonna 2006.

2004 III lisätalousarvio	-4 000 000
2004 I lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	87 689 000
2003 tilinpäätös	78 574 944
2002 tilinpäätös	68 042 423

06. Työvoimapolitiikan toimeenpano

29. Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että siirtomenoista työvoimapolitiittisen aikuis-koulutuksen hankintamenot, Pohjoiskalotin koulutussäätiöltä hankittavan koulutuksen ja majoituksen menot, Venäjän lähialueiden ja Baltian maiden työvoiman ammatillisen kehittämisen hankintamenot, työllistämistukimenot kunnille ja kuntayhtymille sekä yksityiselle sektorille työllistämisen menot budjetoidaan suoriteperusteisina.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	518 878 000
2003 tilinpäätös	467 570 234
2002 tilinpäätös	430 317 273

31. Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan suoriteperusteisena.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	6 500 000
2003 tilinpäätös	2 714 503
2002 tilinpäätös	1 545 283

50. Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososiaaliset edut (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 514 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 2 437 000 euroa aiheutuu koulutustukea saavien arvioitua suuremmasta osuudesta koulutukseen osallistuvista ja 77 000 euroa arvioitua suuremmista työttömyyskassojen hallintokuluista.

2004 III lisätalousarvio	2 514 000
2004 talousarvio	134 380 000
2003 tilinpäätös	117 708 026
2002 tilinpäätös	93 954 510

52. Työmarkkinatuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 15 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu työmarkkinatukea saavien ennakoitua pienemmästä määrästä.

2004 III lisätalousarvio	-15 000 000
2004 talousarvio	1 071 340 000
2003 tilinpäätös	995 478 373
2002 tilinpäätös	1 009 658 838

64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentilta saa maksaa myös työllisyyden turvaamiseksi sijoitusmenoja, jotka budjetoidaan maksatuspäätösperusteisina.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	39 547 000
2003 tilinpäätös	15 745 297
2002 tilinpäätös	13 632 597

07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat

21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminta valtion osalta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 747 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vastaanoton piirissä olevien turvapaikanhakijoiden arvioitua suuremmasta määrästä.

2004 III lisätalousarvio	747 000
2004 I lisätalousarvio	253 000
2004 talousarvio	7 326 000
2003 tilinpäätös	7 513 142
2002 tilinpäätös	6 970 714

29. Paluumuuttajien muuttovalmennus (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan suoriteperusteisena.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	900 000
2003 tilinpäätös	311 559
2002 tilinpäätös	199 832

30. Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu entisen Neuvostoliiton alueelta Suomeen saapuvien paluumuuttajien määrän vähenemisestä.

2004 III lisätalousarvio	-1 000 000
2004 talousarvio	10 300 000
2003 tilinpäätös	8 213 995
2002 tilinpäätös	8 605 624

63. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 306 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta aiheutuviin kulutusmenoihin.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vastaanoton piirissä olevien turvapaikanhakijoiden arvioitua suuremmasta määrästä.

2004 III lisätalousarvio	2 306 000
2004 talousarvio	64 455 000
2003 tilinpäätös	61 193 214
2002 tilinpäätös	53 386 561

99. Työministeriön hallinnonalan muut menot

50. Palkkaturva (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös oikeudenkäyntikuluihin ja muihin kulutusmenoihin.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	26 000 000
2003 tilinpäätös	23 707 847
2002 tilinpäätös	25 786 640

51. Eräät merimiespalvelut (arviomääräraha)	2004 III lisätalousarvio	—
	2004 talousarvio	800 000
Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös lomakehuollosta aiheutuviin kulutusmenoihin.	2003 tilinpäätös	851 825
	2002 tilinpäätös	1 004 921

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

Pääluokka 35
YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

40. Alueelliset ympäristökeskukset

<p>21. Alueellisten ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 900 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämääräraha on kertaluonteinen ja aiheutuu pääosin ruuhkautuneiden ympäristölupahakemusten käsittelyn nopeuttamisen edellyttämistä menoista.</p>	<table border="0"> <tr> <td>2004 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">900 000</td> </tr> <tr> <td>2004 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">892 000</td> </tr> <tr> <td>2004 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">63 051 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">60 935 000</td> </tr> <tr> <td>2002 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">58 438 000</td> </tr> </table>	2004 III lisätalousarvio	900 000	2004 I lisätalousarvio	892 000	2004 talousarvio	63 051 000	2003 tilinpäätös	60 935 000	2002 tilinpäätös	58 438 000
2004 III lisätalousarvio	900 000										
2004 I lisätalousarvio	892 000										
2004 talousarvio	63 051 000										
2003 tilinpäätös	60 935 000										
2002 tilinpäätös	58 438 000										

70. Valtion asuntorahasto

<p>21. Asuntorahaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 15 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisestä.</p>	<table border="0"> <tr> <td>2004 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">15 000</td> </tr> <tr> <td>2004 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">4 544 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">4 457 000</td> </tr> <tr> <td>2002 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">4 304 000</td> </tr> </table>	2004 III lisätalousarvio	15 000	2004 talousarvio	4 544 000	2003 tilinpäätös	4 457 000	2002 tilinpäätös	4 304 000
2004 III lisätalousarvio	15 000								
2004 talousarvio	4 544 000								
2003 tilinpäätös	4 457 000								
2002 tilinpäätös	4 304 000								

99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta (arvio määräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 9 683 000 eurosta 9 750 000 euroon.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu on 67 000 euroa, josta 59 000 euroa aiheutuu vuosina 2002 ja 2003 Urban II -yhteisöaloiteohjelmalle myönnettyistä myöntämisvaltuuksista purkautuneiden myöntämisval-

tuuksien uudelleenbudjetoinnista ja 8 000 euroa tavoite 2 -ohjelmien suoritusvarauksen kohdentamisesta ohjelmien tekniseen apuun.

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan aiheutuvan maksatuksia 2 700 000 euroa vuonna 2004, 3 550 000 vuonna 2005, 3 100 000 vuonna 2006 ja 400 000 vuonna 2007.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 III lisätalousarvio	—
2004 I lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	10 060 000
2003 tilinpäätös	5 641 246
2002 tilinpäätös	5 848 064

Pääluokka 36
VALTIONVELAN KOROT

01. Euromääräisen velan korko

<p>90. <i>Euromääräisen velan korko</i> (arviomääräraha)</p> <p>Momentilta vähennetään 160 000 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu lainanottotarpeen pienentymisestä kuluvan vuoden ensimmäisessä lisätalousarviossa ja lyhytaikaisen lainanoton painottumisesta vuoden jälkipuoliskolle sekä lainankannan keskimääräisen korkokustannuksen alentumisesta.</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Vähennysten erittely</th> <th style="text-align: right;">€</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tuotto-obligaatiolainat</td> <td style="text-align: right;">-1 500 000</td> </tr> <tr> <td>Sarjaobligaatiolainat</td> <td style="text-align: right;">-126 000 000</td> </tr> <tr> <td>Velkasitoumuslainat</td> <td style="text-align: right;">-31 000 000</td> </tr> <tr> <td>Muut lainat</td> <td style="text-align: right;">-1 500 000</td> </tr> <tr> <td>Yhteensä</td> <td style="text-align: right;">-160 000 000</td> </tr> <tr> <td>2004 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">-160 000 000</td> </tr> <tr> <td>2004 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">-210 000 000</td> </tr> <tr> <td>2004 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">2 701 000 000</td> </tr> <tr> <td>2003 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">4 342 274 942</td> </tr> <tr> <td>2002 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">3 050 654 545</td> </tr> </tbody> </table>	Vähennysten erittely	€	Tuotto-obligaatiolainat	-1 500 000	Sarjaobligaatiolainat	-126 000 000	Velkasitoumuslainat	-31 000 000	Muut lainat	-1 500 000	Yhteensä	-160 000 000	2004 III lisätalousarvio	-160 000 000	2004 I lisätalousarvio	-210 000 000	2004 talousarvio	2 701 000 000	2003 tilinpäätös	4 342 274 942	2002 tilinpäätös	3 050 654 545
Vähennysten erittely	€																						
Tuotto-obligaatiolainat	-1 500 000																						
Sarjaobligaatiolainat	-126 000 000																						
Velkasitoumuslainat	-31 000 000																						
Muut lainat	-1 500 000																						
Yhteensä	-160 000 000																						
2004 III lisätalousarvio	-160 000 000																						
2004 I lisätalousarvio	-210 000 000																						
2004 talousarvio	2 701 000 000																						
2003 tilinpäätös	4 342 274 942																						
2002 tilinpäätös	3 050 654 545																						